

Referat fra ordinær generalforsamling i Arkitekternes Pensionskasse den 26. april 2012

Generalforsamlingen afholdtes torsdag den 26. april 2012 kl. 17.00 i Arkitekternes Hus, Strandgade 27 A i København.

Der forelå følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forelæggelse og godkendelse af Årsrapport 2011
4. Forslag fra bestyrelsen og medlemmerne
5. Forelæggelse og godkendelse af lønpolitik
6. Valg til bestyrelse
7. Valg af revision
8. Sted for næste års generalforsamling
9. Eventuelt

Formanden Mette Carstad bød velkommen til AP's generalforsamling 2012.

Jeg hedder Mette Carstad og jeg er ny formand for pensionskassen. Jeg overtog sidste sommer efter Jean-Pierre van Tittelboom, som har været formand i 23 år. Til daglig er jeg ansat som arkitekt i Bygningsstyrelsen. Nogle kender mig også som formand i Arkitektforbundet, men dette er jeg så ikke længere. Der har også været udskiftning på den post.

Ad pkt. 1. Valg af dirigent

Tilbage til dagsordenen for vores generalforsamling i dag. Første punkt er valg af dirigent. Fra bestyrelsen foreslår vi naturligvis Ib Ferdinandsen.

Der er rigtigt mange fremmødte, og det er jo superdejligt. Til gengæld så er det her rum måske ikke ventileret godt nok til så mange mennesker. Ib, værsgo

Dirigent Ib Ferdinandsen: Tak, og tak for valget. Nu skal jeg prøve at gelejde jer igennem denne her generalforsamling. Det første, jeg skal gøre, det er at sikre mig, at generalforsamlingen er lovligt indvarslet. Pensionskassens vedtægter siger, at generalforsamlingen skal indvarsles mellem 2 og 4 uger inden, og det kan jeg konstatere, at det er den blevet. Indkaldelsen er sket med brev til hvert enkelt medlem, afsendt den 30. marts, samt annoncering i Arkitekten og på hjemmesiden arkitekt pension. Pensionskassens årsrapport har været tilgængelig på hjemmesiden siden den 30. marts. Generalforsamlingen skal gennemføres med en dagsorden, der starter med bestyrelsens beretning og så er der forelæggelse og godkendelse af årsrapport 2011. Så er der forslag fra bestyrelsen og medlemmerne, og hertil er der allerede nu som en kort kommentar til det her punkt 4 på dagsordenen indvarslet en kort kommentar fra en Benni Svenningsen, og det har jeg jo så gjort opmærksom på allerede nu. Så er der forelæggelse og godkendelse af lønpolitikken, valg af bestyrelse, valg af revision, og så er der stedet for næste års generalforsamling og så følger som slutning Eventuelt. Punkt 6 Valg til bestyrelse, da er det sådan, at hvis der er nogen, der ønsker at kandidere til den ledige bestyrelsespost og har medbragt stillere, så bedes det allerede nu meddeles til pensionskassens medarbejdere, så der er en chance for at godkende og validere opstillingen, så de kan deltage i valget. Hvis der opstiller mere end en kandidat, så afholdes der urafstemning.

I år har der jo været mulighed for at tilmelde sig og give fuldmagter elektronisk. Hvis nogen af jer alligevel har medbragt fuldmagter, som endnu ikke er afleveret eller godkendt, så skal det ske nu, så der kan blive udleveret fuldmagter til stemmeafgivningen. Vi har alle sammen et fælles ønske om at afvikle generalforsamlingen på en smidig måde, og administrationen kan

hjælpe til med en eventuel godkendelse eller validering af fuldmagterne. Og medarbejderne sidder lige udenfor. Jeg vil gerne henstille til rimeligt korte og præcise indlæg, som bliver fremført under de dagsordenspunkter, hvor de hører til, så vi kan få en god og meningsfyldt debat. Hvis der opstår praktiske spørgsmål undervejs, er pensionskassens medarbejdere selvfølgelig også klar til at besvare de spørgsmål. Hvis vi skal stemme, og det ikke kan afklares ved håndsoprækning, vil afstemningen foregå skriftligt. I har fået udleveret stemmesedler, og der vil gå nogle kurve rundt, som stemmesedlerne skal lægges i. Kurvene bliver samlet ind af administrationen, og stemmeoptællingen vil foregå under revisionens overvågning. Jeg vil i øvrigt henvise til forretningsordenens regler for afvikling af generalforsamlingen.

Jeg kan selvfølgelig stille forslag om diskussionens afslutning straks eller med de indtegnede talere, og så vil jeg gerne give ordet til Mette til aflæggelse af beretningen fra bestyrelsen.

Formanden: Tak. Jamen så vil jeg straks fortælle jer, at jeg havde glædet mig rigtig meget til i dag at skulle præsentere jer for vores nye direktør i pensionskassen, og så er hun selvfølgelig blevet syg. Hvor ærgerligt. Men hun startede i september 2011, og jeg tror, jeg taler på vores alle sammens vegne, når jeg siger, at vi har fået en god start. Cristina er fra sine tidligere ansættelser, bl.a. i Nordea Liv & Pension og i Nordea Invest, klædt på til at implementere vores nye fælles forretningsstrategi. Cristina Lage skulle også have gennemgået vores regnskab i dag. Den opgave får i stedet for vores også nye økonomichef Jens Munch Holst, som tiltrådte sidste mandag og altså allerede kender vores regnskab rigtig grundigt. Inden jeg går i gang med beretningen, vil jeg lige sige, hvorfor jeg gerne ville være formand for pensionskassen. Min sidste opgave som formand i Arkitektforbundet blev at forhandle den private overenskomst for arkitekter på plads. Og til min glæde fik jeg overbevist alle parter om, at det ville være fornuftigt at bruge den meget begrænsede lønstigning på pension. I 2014 er alle privatansatte arkitekter dermed sikret, at 13 % af deres lønindtægt indbetales til pension, når jeg kan huske, at det er altså ikke mere end ca. 10 år siden, at vi startede og ikke havde en privat pension for arkitekter på privatområdet. Min mission som pensionskasseformand er at skaffe os alle sammen gode pensioner, men ikke kun det. Det skal være en fleksibel pakke. Pensionen skal tilpasses vores individuelle ønsker og behov, og så er det vigtigt, at vi har en god økonomisk sikring også i arbejdslivet undervejs til pensionen. Der er mange indsatsområder for at komme nærmere målet, og vi bliver aldrig færdige. Når vi bliver bedst, skal vi hele tiden være endnu bedre. De væsentligste overskrifter er størst muligt afkast og lavest mulige omkostninger. Samarbejdet i Unipension er et af skridtene, vi tog for et par år siden for at komme nærmere målet. Det har været en succes, og det bliver bestemt ikke det sidste skridt, vi skal tage i form af samarbejde med andre pensionskasser. Og nu til bestyrelsens egentlige beretning.

Arkitekternes Pensionskasse har ca. 8.000 medlemmer. I 2008, hvor vi indgik samarbejdet i Unipension, Magistrenes Pensionskasse, Jordbrugsakademikere og Dyrlægernes Pensionskasse, til sammen gav det os 100.000 medlemmer, og vi administrerer 85 milliarder kroner. Alligevel kan I se af denne her oversigt, at Unipension placerer sig, selv med alle de mange penge og alle de mange medlemmer, som en meget lille spiller i det store marked.

Vi vil have mere. Vi har brugt det første år på at sammenlægge administrationen af vores pensionskasse med de andre. Og i dag har vi fælles administration på alle vigtige områder som f.eks. medlemservice, aktuarservice, investering, IT, kommunikation, risikostyring og bestyrelsesbetjening. Så vidt så godt. Og nu er det, jeg kommer til: Vi vil have mere. Vi skal have så lave omkostninger som muligt, og det kræver større formue og flere medlemmer. Vi har en vision i Unipension om at blive de højtuddannedes mest attraktive pensionsudbyder. Og en attraktiv samarbejdspartner for andre. Det er en ambitiøs vision, som vi nærmer os gradvist ved at igangsætte tiltag og tilpasse os, så vi løbende kan optimere medlemmernes opsparing og vores medlemservice. Vi er allerede i gang med at implementere vores strategi, og noget af det første, vi har gjort, er at etablere Unipension Fondsmæglerselskab, som gik i luften ved årsskiftet. Fondsmæglerselskabet er ejet forholdsmeget og i fællesskab af de tre pensions-

kasser i Unipension og selskabet er ligesom pensionskasserne omfattet af Lov om Finansiell Virksomhed, og skal opfylde samme solvenskrav og regnskabskrav som pensionskasserne. De ansatte i fondsmæglerselskabet er de samme medarbejdere, som før nytår var ansat i Unipensions investeringsafdeling og direktøren er vores tidligere investeringschef, Niels Erik Petersen, som vi også har med i dag. Vi kommer tilbage til fondsmæglerselskabet senere. Vi mærker selvfølgelig de usikre tider i pensionskassen, men medlemmerne behøver ikke være urolige for deres pensioner. Vi er solide, og vi giver medlemmerne et af branchens absolut højeste kontorerter. I 2012 var den på 4,25 %, og vores kapitalstyrke er en af de allerbedste i Danmark inden for den finansielle sektor. Pensionskassernes model er skruet sådan sammen, at vi ikke er tvunget til at indgå aftaler om dyre forsikringer mod renteudsving eller sælge ud af vores aktier ved kursfald. Endelig er vores investeringsstrategi kendetegnet ved stabilitet og et langsigtet fokus. Medlemmernes formue er fortsat spredt på mange forskellige aktivkategorier for at sikre det bedst mulige afkast på lang sigt. Kurverne bag mig viser udviklingen fra 2009 til 2011, som er akkumuleret på både afkast og performance. Det vil sige det forventede afkast, som vi har regnet med. Og på begge parter er vi, synes vi selv, meget godt tilfredse med, hvordan det er gået i disse forholdsvis svære tider.

I 2011 gav vores obligationer 10 % i afkast, mens aktier havde et relativt vanskeligt år med et negativt afkast på 5-6 %. Samlet set gav 2011 et tilfredsstillende afkast på 2,9 %. Bedre end markedsafkastet, så vores medarbejdere har gjort det godt. Vores nuværende portefølje har en aktievækst på 30-35 %. Havde vi i stedet valgt kun at have obligationer, ville vores afkast have været højere i 2011, men i et langsigtet perspektiv med de nuværende rekordlave renter er en ensidig satsning på obligationer ikke fornuftig. Det er vejen til lavere afkast fremover. Når vi har valgt at have en stor andel i aktier, må vi også acceptere udsvingene undervejs, men medlemmerne mærker det ikke, for vi har et princip om gennemsnitsrente, som sikrer, at vi udlodder de gennemsnitlige afkast og ikke markedsafkastet år for år. Jeg vil da også lige nævne, at de tab, vi havde i 2008 på højdepunktet af finanskrisen, for længst er blevet indhentet. År til dato er vi kommet godt fra start med et afkast på 4,7 % pr. 16. april, og specielt aktier har klaret det godt. Vores gode solvenssituation giver os mulighed for at fastholde en høj aktieandel, som, vi mener, vil give os de højeste pensioner på sigt. Vi budgetterer på årsbasis med et standardafkast på 4,9 % før skat.

I pensionskassen synes vi altid, det er interessant at sammenligne os med andre. Vi er i en evig konkurrence om at være den bedste både med høje afkast og lave omkostninger. Og i de seneste tre år har vi for alvor gjort det godt. Der er skabt betydelig merværdi i forhold til den generelle markedsudvikling. I perioden 2009 til 2011 har vi opnået et gennemsnitligt afkast på 8,1 %, og det er vi meget godt tilfredse med. Derfor har vi også lavet fondsmæglerselskabet, for vi kan se, at vi på investeringsområdet er en særdeles attraktiv samarbejdspartner for andre. Med fondsmæglerselskabet har vi mulighed for at forvalte midler for andre og dermed mindske omkostningerne for medlemmerne af pensionskassen. Arkitekternes Pensionskasse, det er den røde, og hvis vi ser gennemsnittet for alle, så er det den, så vi ligger meget tæt på gennemsnittet. Vores to søsterpensionskasser i Unipension er PJD, som ligger der, og MP, som ligger der. Og så kommer forklaringen på, hvorfor det er bedre, hvis vi renser vores tal for vores ejendomme, så har vi Arkitekternes Pensionskasse og Magistrenes Pensionskasse som også har ejendomme, så ligger vi pludselig helt i top.

Man skal selvfølgelig ikke fokusere på afkastet i de enkelte år. Det fortæller os ikke noget om værditilvæksten på lang sigt. En pensionskasses evne til at opnå afkast skal holdes op mod den tidshorisont, som pengene skal yngle i. De fleste af os sparer op til pension i mere end 50 år. De første 35 år på arbejdsmarkedet, og derefter 15 år som pensionister. Pensionsopsparing er dermed for mange livets største og længstvarende kapitalopbygning, og derfor er vores investeringsstrategi indrettet efter at sikre det størst mulige langsigtede afkast til medlemmerne. I 10-årsperioden fra 1991 til 2011 har vi haft et gennemsnitligt årligt afkast på 6 %. Og vi kan jo se, at der har været enkelte år, hvor det er gået dårligt, men det forfærdelige år, 2008, er altså allerede blevet indhentet i de efterfølgende 3 år. Og netop derfor er det så vigtigt ikke

kun at kigge på det enkelte år, men at kigge på mange år. Vi er også blevet sammenlignet af andre uafhængige. Når vi sammenligner os selv, synes vi selvfølgelig, at vi er bedst, men det er interessant også, at andre sammenligner os. Det er svært at lave en meningsfuld sammenligning. Der er forskellige investeringssammensætninger og der er også stor spredning i evnen til at påtage sig en risiko. Kirstein Finansrådgivning har gennemført en stor undersøgelse i perioden 2009 til 2011, hvor forskellige pensionskassers afkast er sat i forhold til den risiko, deres investering indebærer. Kirstein er et 100 % uafhængigt selskab, som har lang erfaring og kompetence. Vi tilhører gruppen af lavgarantiprodukter efter at vi havde omvalget, og på sliden er vist Unipension og de øvrige pensionskasser med lignende produkter. Vi ligger heroppe, kan I se, og det er rigtig fint. Det her ud af denne her kurve, den viser, hvor stor en risiko man løber med sine investeringer, og heroppe, det viser så, hvor stor et afkast, man har haft i en 3-årsperiode. Og det, vi kan se her, det er, at vi ligger med et meget, meget fint afkast. Kun Bankpension har et lige så godt afkast. Til gengæld så ligger vi så også i enden af meget lav risiko, så det er en meget fin placering, som vi er uhyre tilfredse med.

Vi arbejder også i vores investeringer for aktier med, at de skal være ansvarlige. Vi vil ikke have hvad som helst. Vores formål er at skabe det højst mulige afkast til medlemmerne, men fortsat på et ansvarligt grundlag. Sammen med årsregnskabet for 2011 har vi udarbejdet en rapport, som beskriver, hvordan vi har arbejdet med ansvarlige investeringer. At være en ansvarlig investor betyder først og fremmest, at vi interesserer os for, hvordan de virksomheder, vi investerer i, agerer. Ud over den økonomiske performance skal virksomhederne også forholde sig til det omgivende samfund og være villige til at ændre på eventuelle skadelige konsekvenser af deres virke. Vores retningslinjer for ansvarlige investeringer bygger på et bredt felt af anerkendte vurderingsmekanismer, men især FN's principper for ansvarlige investeringer, hvor Unipensions investeringschef sidder i bestyrelsen. I 2011 er vi også begyndt at skabe et tættere forhold til en række større danske virksomheder med henblik på at forstå deres tankegang, strategi, forretningsgange, m.v. Det gør det nemmere for os som investor at forstå deres handlemønstre og føre en eventuel dialog med virksomheden på et professionelt niveau. Hvis vi skal stille krav til dem, må vi også forstå den virkelighed, de lever i. Modellen bag mig illustrerer den arbejdsproces, som vi gennemløber i arbejdet med at overholde retningslinjerne for ansvarlige investeringer. Investeringsuniverset øverst, helt oppe i den grønne bjælke, er alle de selskaber, som vi har mulighed for at investere i. Der er godt 3.000 selskaber, der er blevet screenet, og de selskaber, som beskyldes for at overtræde vores retningslinjer, sættes på en fokusliste, det er så den grønne bjælke, som er nedenunder. Fokuslisten er ikke offentlig, da de virksomheder, som er på den, kun er under mistanke for at overtræde retningslinjerne. Men efter en virksomhed er kommet på fokuslisten, så bliver den så sat på en dialogliste, hvor vi foretager en vurdering af, om retningslinjerne er overtrådt. Og hvis vi mener ja, så starter vi her en dialog med selskabet, og hvis dialogen er frugtbar, så vil vi gerne investere i dem, og hvis dialogen ikke er frugtbar, så bliver de ekskluderet. Hvis de så på et senere tidspunkt viser sig at have forbedret sig, så kommer de selvfølgelig tilbage igen i vores investeringsunivers. Vi undersøger også jævnligt, om arbejdet med ansvarlige investeringer har en negativ indvirkning på afkastet. Vores resultater viser, at det faktisk ikke er tilfældet. Men vi mener da heller ikke, at der bør være en modsætning mellem de to ting. Vi tror tværtimod på, at virksomheder, som ikke opfører sig ordentligt på lang sigt er en dårligere forretning end dem, der gør.

Her ser vi en kurve, som viser vores ejendomsinvesteringer sammenholdt med investeringer i danske realkredit- og danske statsobligationer. Ca. 10 % af medlemmernes midler er i dag investeret i danske ejendomme. Nogle af ejendommene har en stor arkitektonisk værdi, men de er desværre også karakteriseret ved lave afkast og en uensigtsmæssig risikospredning. Det betyder, at vi for ejendomsporteføljens vedkommende ikke lever op til vores lovmæssige forpligtelse til at sikre størst muligt afkast til vores medlemmer. Vi må heller ikke omfordele formuen ved, at de medlemmer, der ikke bor i pensionskassens ejendomme, indirekte betaler for, at andre medlemmer har en lav husleje. Der er særligt tre problemer med vores nuværende ejendomsportefølje. For det første er der afkastet. Det direkte afkast på ejendomme har i

gennemsnit over 10 år været ca. 2 % af formuen opgjort som husleje fratrukket omkostninger og vedligehold. Det er ikke godt nok. I 2012 stiler vi f.eks. efter et investeringsafkast på 4,9 %. For det andet udgør ejendommene en stor risiko. Vi har alle ejendommene i Danmark. Danske ejendomme er mindre end 1 % af den globale ejendomsportefølje, og det ville svare til, at vores globale aktieportefølje udelukkende bestod af danske aktier. For det tredje kan vi konstatere, at vi i AP er for små til at eje ejendomme direkte. Omkostningerne står slet ikke mål med indtjeningen, og selv med udlicitering til en stor professionel ejendomsforvaltning er det ikke blevet bedre. Sidste år lovede vi generalforsamlingen, at vi snarest muligt ville vurdere, hvordan vi skulle optimere ejendomsporteføljens afkast. Og i perioden har vi analyseret vores ejendomme og diskuteret sagen meget grundigt igennem. Resultatet er blevet, at vi i bestyrelsen har vedtaget en ny fælles strategi for ejendomsinvestering, og sammen med de to andre bestyrelser i vores administrationsselskab er vi blevet enige. Strategien går i al sin enkelthed ud på, at ejendomme skal indgå som investeringer på lige fod med alle andre investeringer. For Arkitekternes Pensionskasse betyder det især to store ændringer. Større risikospredning for ejendomsinvesteringer og armslængdeprincip. Vi kan konstatere, at vi som arkitekter har haft for mange følelser involveret og været blinde for de store problemer, vores ejendomme har givet som investeringsobjekter uagtet deres arkitektoniske værdi.

For de to andre pensionskasser i Unipension betyder det, at de også skal arbejde med arkitektonisk kvalitet og etik i forbindelse med vores nye fælles investeringsstrategi for ejendomme. Hvordan den nye strategi så skal udmøntes, er endnu ikke på plads, men det er meget sandsynligt, at et vist frasalgs vil være en konsekvens, og dette vil vi arbejde videre med i det næste år.

Vores forretningsmodel har ét fokus: at optimere medlemmernes pensioner i trygge rammer. Modellen giver stor investeringsfrihed, men fastholder samtidig princippet om gennemsnitsrente, og det forener det bedste fra de to verdener: stabile pensioner og en stor investeringsfrihed med forventning om højere afkast. Med denne forretningsmodel kan vi have og fastholde en investeringsstrategi, som er optimal for alle medlemmer uanset alder. Med den kan medlemmerne opretholde en aktieandel på mere end 30 %, vel at mærke uden at løbe en stor risiko. Selv om afkastene kan svinge ganske meget år for år, mærker vores medlemmer det ikke. Det skyldes, at vi udlodder afkast til medlemmerne efter et princip om gennemsnitsrente, hvor forrentningen, kontorenten, bliver fastsat på baggrund af flere års investeringsafkast. Det giver mere stabile pensioner og tryghed. På grafen er investeringsafkastet den sorte svingende graf, mens kontorenten er den mere stabile røde graf. Forretningsmodellen har vist sin styrke under de senere års turbulens på finansmarkederne, hvor vi har haft frihed til at investere ideelt, uden samtidig at være tvunget til at nedbringe risikoen for at klare de voldsomme kursudsving eller købe dyre forsikringer for at afdække risikoen for et rentefald.

I lovgivningen bliver der stillet krav til den reservekapital, som skal være til stede i et pensionsinstitut. Det kaldes solvenskravet. Reservekapitalen skal sikre, at vi i pensionskassen altid har penge nok til at udbetale de lovede pensioner. Og det har vi. Vores solvenssituation er en af de bedste i den danske pensionsbranche, og den soliditet gælder også for vores to samarbejdspartnere i Unipension. Igen er vi de røde, og vi ligger helt i top må man sige.

En lille reservekapital kræver forsigtige investeringer og giver et lavere forventet afkast. Det ønsker vi ikke. Vi har i stedet valgt en forretningsmodel, hvor medlemmerne opbygger en stor reservekapital ved hjælp af et såkaldt risikotillæg. Det giver en god sikkerhedsmargin og styrke til at modstå finansielle kriser, en stor investeringsfrihed og stabile pensioner. Vi kan se principperne her. Reservekapitalen består af egenkapital og særlige bonushensættelser. Den bliver bl.a. bygget op ved, at medlemmerne hvert år betaler et risikotillæg svarende til 4,50 % af den eksisterende reservekapital. Risikotillægget skal regnes med som en omkostning i de såkaldte ÅOK og ÅOP, som er de årlige omkostninger i kroner og procent. Man kan derfor sige, at risikotillægget er en slags depositum for tryghed. Man betaler et risikotillæg, mens man sparer op, for at få investeringsfrihed og får risikotillægget betalt tilbage igen som pension.

Havde vi ikke haft risikotillæg, ville egenkapitalen gradvist forsvinde, for den tilhører de nuværende medlemmer og skal udloddes til dem, når de bliver pensionister. Kommende medlemmer ville på den måde ikke have en reserve, der optimerer investeringsstrategien. Pensionskassen er et medlemsejet formuefællesskab, og uanset hvor pengene befinder sig i pensionskassens kredsløb, eller hvad pengene bliver kaldt, tilhører de medlemmerne. Der er ingen modsatrettede interesser. I pensionskassen har vi to indtægtskilder. Afkast af investeringerne og medlemmernes pensionsindbetalinger. Og vi har kun to udgifter ud over pensionsudbetalingerne, omkostninger til administration og omkostninger til investering. Der er ingen betalinger til tredjeparter, da det er medlemmerne selv, der ejer pensionskassen. Og vi kommer mere ind på ÅOK og ÅOP senere.

En af vores omkostninger er jo lønninger, og her har vi haft en kedelig sag i pressen vedrørende en tillægsaftale til vores afgående midlertidige direktør, Erik Adolphsen. Sagen er i al sin korthed den, at vi indgik en aftale om en fastholdelsesbonus med Erik Adolphsen, der stoppede som direktør den 1. september 2011. Bonussen var samlet set på 1,4 millioner, hvoraf AP, Arkitekternes Pensionskasse, skulle betale ca. 12 %. Vi var meget glade for Erik Adolphsen, og da ansættelsen af en varig direktør trak ud, kunne vi jo ikke undvære ham. Vi havde et stort advokatfirma til at udforme vores tillægsaftale, og derfor er det ekstra beklageligt, at der efterfølgende opstod juridisk tvivl om aftalen. Der er tre problemer. For det første bærer kontrakten kun to underskrifter, Erik Adolphsens og vores tidligere formand, Jean-Pierres underskrift. Der skulle være endnu et bestyrelsesmedlems underskrift på kontrakten, og det har udløst en påtale til Jean-Pierre fra Finanstilsynet. For det andet opstod der tvivl om, hvordan vi skulle tolke de nye regler om variabel aflønning, som trådte i kraft den 1. januar 2011. Finanstilsynet har nu udtalt, at bonussen opfattes som variabel aflønning, og at det er i strid med reglerne at udbetale den. Det tredje problem er, at vi skulle have informeret pensionskassens medlemmer om bonus på sidste års generalforsamling, og det skete heller ikke. Det vil jeg gerne undskylde for, og nu er I orienteret om sagen, og bonussen er ikke blevet betalt. Nu skal vi så finde en måde at lukke sagen ordentligt på, og det arbejdes der i øjeblikket på højtryk med.

Vi har også hele tiden udvikling og nye tiltag. Samarbejdet i Unipension giver os en masse muligheder for med begrænsede omkostninger for AP at komme med nye og spændende tiltag. Og af eksempler kan jeg nævne, vi har frit valg på både størrelse og varighed af dækning. En skræddersyet pension og efterhånden som medlemmernes øjne åbnes op for disse nye muligheder, oplever administrationen stor interesse. Det giver mulighed for fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. For eksempel kan man vælge at lade sig deltidspensionere. På pensionsiden eller på vores hjemmeside Min pension kan medlemmerne få opdateret tal og simulere ændringer i deres pension og se, hvordan en øget pensionsindbetaling f.eks. kan give ændrede muligheder i alderdommen. Vi har rådgivning via videolink, hvor medlemmerne kan få online rådgivning, sidde ved deres computer derhjemme og løsningen kræver kun internetadgang. Medlemmerne kan også booke tid til pensionsrådgivning direkte fra hjemmesiden. Lige i øjeblikket og frem til 1. oktober 2012 har vi en indskudskampagne, hvor medlemmerne kan indskyde deres efterlønspenge eller en anden formue og overføre pensionsindbetalinger til os uden at skulle betale ekstra omkostninger. Og sidst men ikke mindst har vi fortsat vores adgang til gratis rådgivning både individuelt og på arbejdspladsen, og vi holder hvert år mange temamøder og medlemsmøder over hele landet.

Så har vi noget, som Finanstilsynet og andre hele tiden holder os oppe på, om vi gør ordentligt. Corporate governance eller også på dansk god selskabsledelse. Vi har i de senere år arbejdet målrettet med ledelsesarbejdet i bestyrelsen. Det er bl.a. sket ved administrative ændringer i administrationen. Vi har etableret en sekretariatsfunktion med fokus på jura og bestyrelsesbetjening, en risikofunktion med fokus på systematisk styring og overvågning af pensionskassens risici. Gennem den systematiske risikoovervågning håndterer vi pensionskassens risici og styrker hele tiden vores beslutningsgrundlag og det giver os et værktøj til at understøtte og optimere driften. Kort sagt en både forbedret omkostningsstyring, operationel sik-

kerhed og et styrket strategisk beslutningsgrundlag. For et par år siden stillede Finanstilsynet så krav om, at der skulle være et revisionskyndigt medlem i pensionskassers bestyrelse. Og dette medførte, at vi i AP måtte ændre vores vedtægter, for en sådan person fandtes ikke blandt bestyrelsens medlemmer og ville i øvrigt også være svær at finde blandt alle vores medlemmer. For kort tid siden har Finanstilsynet så foreslået nye øgede krav til medlemmerne i bestyrelser i finansielle selskaber, herunder pensionskasser. Det forventes, at AP's bestyrelse fremover også skal have medlemmer med en egentlig uddannelse inden for økonomi, pension og forsikring samt et medlem, der har deltaget i den daglige ledelse af en større finansiel virksomhed. Vi kan fuldt ud bakke op om Finanstilsynets ønske om at skærpe kravene til bestyrelserne, og vi er fuldt enige i, at bestyrelserne skal være sammensat således, at bestyrelsen til sammen besidder de kompetencer, men det kan i fremtiden blive en udfordring for en lille medlemsejet pensionskasse som AP at leve op til Finanstilsynets stadigt stigende krav. Fortsat skal mindst halvdelen af medlemmerne i bestyrelsen udpeges af og blandt medlemmerne. Det, vi selv kan gøre, er hele tiden at efteruddanne bestyrelsesmedlemmerne og sidste år gennemgik hele bestyrelsen for eksempel et uddannelsesforløb på 6x2 hele dage. Det ser så i årsrapporten ud som om, at bestyrelsernes honorarer er steget markant. Det er ikke tilfældet, men udgifterne til uddannelsen skal ifølge reglerne også regnes med i vederlaget. Efter loven skal jeg også informere jer om aflønning af bestyrelsen og direktionen i 2011, 2012 og fremtidsudsigterne for 2013.

I 2011 er bestyrelsen blevet aflønnet med i alt 750.000 kroner inklusive kompensation for bestyrelsesuddannelse. I AP har vores andel af direktionsaflønningen været 326.740 kroner svarende til 12,62 % af den samlede udgift i Unipension. Beløbet er så fordelt med 126.000 kroner til Christina Lage og 200.000 kroner til Erik Adolphsen. Med hensyn til direktøraflønning skal det bemærkes, at vores nye direktør, Christina Lage, tiltrådte 1. september 2011, og den hidtidige midlertidige direktør, Erik Adolphsen, fratrådte samme dato. I forbindelse med direktørskiftet måtte vi honorere Christina Lage med en højere løn end den, vi havde givet til Erik Adolphsen og tidligere direktører. Hvor AP's andel af Erik Adolphsens årsløn var på 268.000, er Christina Lages årsløn 378.000, begge svarende til 12 % af den samlede udgift i Unipension. For 2012 er niveauet uændret for såvel bestyrelse som direktion og i 2013 forventes en mindre regulering. Da de fleste medlemmer af bestyrelsen har været igennem en bestyrelsesuddannelse, bliver det ikke aktuelt at yde kompensation herfor i 2012. Dog vil der ved eventuelt nye efteruddannelses tiltag eller nye bestyrelsesmedlemmer kunne blive ydet kompensation for uddannelse. Og så lad mig i øvrigt understrege i forhold til de for nogle måske umiddelbart meget høje lønninger i pensionskassen, at vi skal selvfølgelig holde øje med, hvad tilsvarende job i andre lignende virksomheder bliver aflønnet med. Vi skal aldrig miste jordforbindelsen, men det er på den anden side klart, at vi er nødt til at have en aflønning svarende til de virksomheder, vi sammenligner os med, og som er markedskonforme.

Min sidste slide, det viser et lille glip fra, hvad der er at læse i Årsrapporten 2011. Der kan I få megen information om året, der er gået. Vi har forsøgt at gøre den mere læsbar og spændende end tidligere og fortæller klart og illustrativt om vores forretningsmodel og de enkelte forretningsområder i pensionskassen, som f.eks. risikostyring og medlemsservice, og årsrapporten kan downloades fra vores hjemmeside eller kan tilsendes, hvis man ringer til pensionskassen.

Til slut vil jeg lige fortælle en historie fra det virkelige liv. En af vores samarbejdspensionskasser i Unipension, Jordbrugsakademikerne, var i direkte konkurrence med en kommerciel pensionsmastodont om en gruppe medlemmer. Det er jo sådan, at virksomheder ofte går ud og undersøger markedet for, hvor kan vi for vores lille virksomhed eller store virksomhed bedst sætte medarbejdernes pension? Og her blev vi så indbudt til også at deltage i denne her konkurrence og sammenligningen blev foretaget af en ekstern aktuar og pensionsmægler. Sammenligningen gik på både afkast, omkostninger og variation i produkter og kvalitet. Jeg er stolt af at kunne fortælle, at det var Unipension, som løb af med sejren. Pensionskasserne i Unipension er så ens, at jeg slet ikke er i tvivl om, at havde det været os, så havde udfaldet været

det samme, og derfor glæder jeg mig meget til at se det stormløb af private arkitektvirksomheder, som kommer til vores pensionskasse, når de skal i pensionsudbud, og så måske får flyttet deres virksomhedspensioner over til os. Kan vi stå os på det kommercielle marked? Og ja, det kan vi godt. De ansatte i Arkitektforbundet har naturligvis også deres pensionsordning i Unipension.

Jeg vil gerne takke min egen bestyrelse og de to andre bestyrelser i Unipension, og vi har Tina Mose fra Magistrenes Pensionskasse til stede også i dag. Og takke vores faglige organisationer, Akademisk Arkitektforening og Arkitektforbundet. Og til sidst naturligvis alle vores dygtige medarbejdere i Unipension. Og hermed vil jeg afslutte min mundtlige beretning for 2011 og give ordet tilbage til dirigenten.

Dirigenten: Tak. Det er sådan nu, at der er mulighed for at stille spørgsmål eller kommentarer til beretningen. Og det er også sådan, at jeg vil bede jer om, at dem, der har kommentarer, spørgsmål, tager en mikrofon i hånden, som kan komme rundt til jer. I behøver ikke at gå herop. Men I skal starte med at fortælle, hvem I er.

Henri Bornstein: Jeg har været i mange år og se, hvordan det her udvikler sig, og til at starte på beretningen, så vil jeg gerne sige tak til de administrative medarbejdere og den åbenhed og den klarhed, der er repræsenteret, og den service der er kommet på hjemmesiden. Dernæst vil jeg sige, jeg er faktisk meget, meget skuffet over det forretningsmæssige resultat, som der forelægges her. -72 millioner. Mette Carstad har forklaret som formand for bestyrelsen, at det skyldes hovedsageligt uheldige indvirkninger fra finansmarkederne, men kom herunder senere frem til, at det er ejendomme, der slæber af sted med en meget stor soliditet og kun 2 % forrentning. Det er langtfra tilfredsstillende. Jeg undrer mig derfor som menigt medlem af denne pensionskasse over, at man ikke gør noget mere og ikke har brugt det år i bestyrelsen til at træffe forretningsmæssige bestyrelsesbeslutninger, der understreger, at man er dygtig nok til at hæve et honorar af den størrelse, der er sket. Mette hæver ca. 160.000, næstformanden hun kommer ned på 47 % hun har hævet det med, og tilsvarende da har man faktisk hele vejen ned til samtlige bestyrelsesmedlemmer fået en rigtig pæn udnyttelse af at sidde i bestyrelsen. Det er en medlemsejet kasse det her, det er ikke et forsøg på at lege A.P. Møller i en lille kasse. Jeg synes faktisk, det er ubehageligt at notere, at en bestyrelse ikke alene kan få en så dårlig forrentning ud af den tillid og den pensionskapital, der er, men uden at undlade, men undlader samtidig ikke at gøre noget med ejendommene. Det er katastrofalt. Soliditeten ligger selvfølgelig i top, i det øjeblik man slæber af sted med en gang ejendomme, der overhovedet ikke forrenter sig. Det er mod enhver form for kapitalejers, og det er vi alle sammen, interesser. Jeg synes derfor, når jeg ser, at bestyrelsen har hævet fra sidste år til i år sine honorarer ganske meget, og samtidig får man at vide, der er ikke nogen til stede, der ved noget om det. Kære ven, jeg har læst jura i fire år, jeg er ejendomsmægler. Jeg var sgu til stede. Du vidste udmærket godt, at jeg var kandidat til bestyrelsen, men det var der ikke nogen, der tænkte noget om. Man sætter sig ned og så vælger man dem, man har gået som legekammerater med. Det er ikke en objektiv og professionel måde at have en bestyrelse på, så hermed udtaler jeg min mistillid. Jeg skal komme til forslagene, når vi kommer til den næste. Tak.

Gyda Berling-Rasmussen: Jeg har været medlem af pensionskassen siden 1970 og nyder godt af den i dag. Et spørgsmål. På side 10 står der i årsrapporten, og i spørgsmålet er, hvorfor stiger administrationsomkostningerne med 1½ million fra 2010 til 2011?

Jesper Harvest: Jeg er tidligere både formand og direktør, formand for mange år siden. Det var ejendomsmæglerbetragtningerne, der ligesom fik mig til at reagere lidt. Når man havde et stort underskud i 2008, så skyldes det, at man tidligere havde opskrevet ejendomsværdierne helt urimeligt. Men pensionskassen er jo ikke en ejendomsmæglervirksomhed. Pensionskassen har altid markeret sig ved at eje nogle ejendomme og også have fortrinsret for arkitekter, så derfor skal man passe på med at sige, at det skal være som i ejendomsmæglerbranchen. Der

går det jo op og ned, ikke? Så fik Erik Adolphsen lykkeligvis nedsat værdien til et mere realistisk niveau. Det bør han have tak for, men ellers synes jeg, at man skal fastholde sine ejendomme og passe på dem. Tak.

Henri Bornstein: Tak til Jesper Harvest. Jeg synes, det er en interessant betragtning du har, om at beholde ejendommene fra din egen tid. Jeg kan også godt sige, jeg kender også godt omkostningerne ved at vedligeholde dem, der startede ude ved Søholm, og hvem der lavede det. Det var eksorbitante udgifter, du sagde ja til der. Se, der er jo det at tage højde for, at der er nogle, der bor i pensionskassens ejendomme. Men vi er mange, der har flere medlemskaber. Så det reelle hensyn, det er ikke ejendommene, det er kapitalens samlede forrentning. Det er der, bestyrelsen skal vise sin dygtighed til at forrente kapitalen. Hverken mere eller mindre. Tak.

Dirigenten: Jeg vil som dirigent gerne henstille til, at det er kommentarer til bestyrelsens beretning, eventuelle afklarende spørgsmål og ikke, som det er ved at blive, en diskussion mellem forskellige deltagere omkring bestyrelsens beretning. Man kan bede om at aflægge en kommentar til beretningen og man kan bede om afklarende spørgsmål.

Jørgen Munck: Jeg nyder også godt af pensionen i øjeblikket, så godt det nu kan lade sig gøre, selv om den er blevet reduceret. Jeg vil sige tak for en meget grundig årsberetning på nettet. Den er jo betydeligt mere grundig end tidligere, men på den anden side, ulempen ved den form, man har valgt, er nok, at mange føler, at de bliver bombarderet med ord. Univers, benchmark, osv., altså en masse kapitaltekniske ord. Jeg mener, at man burde have kvalitetssikret den, altså ladet en arkitekt, sådan en typisk ejer af det her firma, ladet vedkommende læse det, sådan at der også fandtes en mere læsbar version for dem, der reelt ejer det. Min økonomiske rådgiver er ikke så imponeret af teksten. Mener, at der er en vis form for skønmaleri, men det synes jeg jo sådan set er forklarlig nok. Altså, man vælger at beskrive det, man synes er godt, men hvis man går ind på Finanstilsynets oversigt, så ligger vi som nr. 26 ud af 27 pensionskasser i perioden fra 1992 og frem til 2010. Og det burde vi jo så kunne redegøre for, at vi kan gøre bedre. Faktisk er vi jo konstant lidt i efterskud på vores to partnere i Unipension, men det kan jo så skyldes vores ejendomme. Og der kan jeg jo godt se, at problemet med ejendomme, det er vi jo flere, der kender til, at hvis man har ønske om at realisere dem nu, ja, så er det jo altså ikke lige nu, at det er sælgers marked, så der er flere overvejelser, der kan gå ind, men i forhold til de tal, som Mette viste, så er der jo andre tal i beretningen, som bl.a. viser, at vores egenkapital for 2007 til 2011 er faldet fra 1½ milliard til 1 milliard. Det er jo trods alt en væsentlig reduktion. Så er der et andet mere teknisk begreb, som hedder solvens, men det er jo faktisk også faldet, og når jeg siger det, så er det fordi, det undrer mig, at man i rapporten roser vores forretningsmodel så meget og siger, det er den, der er vores styrke, når vi faktisk viser svaghed på de der faktorer. Det synes jeg egentlig godt, at man kunne have været lidt mere oplysende om. Og så endelig vil jeg sige, at det, at vi nu har et net, som fungerer, det er fint, at beretningen skal downloades selv og findes. Det har så haft den ulempe, at det udsendte materiale var ultrakortfattet. Jeg synes, at man skal finde en bedre balance mellem det, der ligger på nettet, og så det vi får tilsendt, og der kunne det jo være, at man havde den der kvalitetssikring, nemlig at det var forståeligt også for ikke-økonomer. Tak

Thomas Bo Jensen: Jeg har et spørgsmål vedrørende ejendomsporteføljen eller nærmere bestemt huslejepriserne, fordi jeg hører ikke til dem, der er helt enig i, at det handler om optimering for enhver pris af afkastet på ejendommene. Vi har jo Arkitektforeningen, som har haft en tradition for dels, at der var den arkitektoniske værdi, og så var der også hensynet til en medlemsskare, som måske ikke ligger højest på lønstigen i forhold til lange videregående uddannelser. CEPOS har faktisk lige lavet en analyse af løn, lønniveau i forhold til lange uddannelser, og arkitekterne ligger helt i bund der i forhold til den lange uddannelse, vi har. Arkitektlønninger er ikke særligt høje. Når jeg så får et brev, jeg har været opstillet på venteliste i 20 år til ejendommene og har drømt om en stor lejlighed til mig og min familie længe. Når jeg

så får et brev ind ad døren for et halvt års tid siden om, at der omsider er en 5-værelses lejlighed klar, hvis jeg er interesseret, og så ser jeg, at den koster 18.800 kroner i husleje, så tænker jeg: OK, det kan vi med to arkitektlønninger altså ikke være med på det der, når der vel at mærke ikke er nogen opsparing forbundet med det og det er uden varme og el, osv. Og så har jeg et spørgsmål, så kan jeg jo så se, når jeg går ind på hjemmesiden, på Dan-Ejendommens hjemmeside, at huslejepriserne svinger jo helt enormt, afhængigt af hvornår man er kommet ind i dem, eksempelvis de store lejligheder, jeg nævner her, det er på Herman Triers Plads, den vi fik tilbudt, der svinger lejen så fra 5.800 til 18.800, som var det prisniveau, vi fik tilbudt den til på de helt store lejligheder. Vil det betyde, at det fremover af hensyn til størst muligt afkast vil betyde, at alle lejligheder bliver gjort således i stand, at man kan lade dem stige til det 2-3-dobbelte? Fordi så giver det ikke længere mening for mig i hvert fald og sikkert også for mange andre med en almindelig arkitektlønning at betale det årlige bidrag til Dan-Ejendomme for stadig at være opskrevet på listen.

Henri Bornstein: Ganske kort til Mette. Er der en automatisk mekanisme, som, hvis man er medlem af pensionskassens bestyrelse, så skal man også være medlem af ejendomsselskabet for arkitekter, der er et selvstændigt aktieselskab? Det er den ene ting. Den anden ting er: Hvornår overvejer man at skille det, hvis det er sammenfaldende? Fordi det kunne let medføre, at man traf de forkerte beslutninger.

Formanden: Jamen så vil jeg da prøve at svare på det, jeg lige fik skrevet ned og ellers så må I jo lige rykke mig for svar, hvis det ikke lykkes mig at komme med et tilfredsstillende svar. Jeg starter bagfra med Henris sidste spørgsmål. Ja, Arkitekternes Ejendomsselskab har samme bestyrelse som bestyrelsen i Arkitekternes Pensionskasse. Det er jo ikke alle vores ejendomme, som er ejet af ejendomsselskabet, så der er nogle af dem, som er ejet direkte af pensionskassen.

Så har vi til Thomas Bos spørgsmål om huslejepriserne. Du peger jo netop på et af problemerne ved vores ejendomme, at vi faktisk i de senere år har forsøgt at optimere lejen på ejendommene. Hvis vi bare kunne sætte lejen frisk op til, hvad man kunne kalde en form for markedsleje, så var der jo ikke noget problem. Så kunne vi tjene rigtig gode penge på lejlighederne, så ville der måske ikke være så mange arkitekter, der boede i dem. Og det er jo en af de ting, som historisk set har hængt os i forhold til de ejendomme, vi har, det er, at vi tidligere har haft det princip, at vi skulle have nogle arkitektonisk gode ejendomme, som også skulle have en fornuftig lejepris for de medlemmer, som var arkitekter, der boede i dem. Det princip har vi egentlig forfulgt i rigtig mange år og været glade for og syntes var godt. Det, der er problemet med det, som vi er blevet meget opmærksomme på i de senere år, det er, at vi har faktisk ikke lov til at lave den omfordeling. Som det rent faktisk handler om, at de 95 % af medlemmerne, der ikke bor i pensionskassens ejendomme, de er så faktisk med til at betale for de 5 %, der har været så heldige at komme ind på et rigtigt tidspunkt og fået en meget lav husleje. Som I ved, så bestemmer Lejeloven jo, at man ikke bare må sætte huslejen op, så der er ikke noget at gøre. Vi kan selvfølgelig ikke, det er jo også fair nok for dem, som bor der, vi kan selvfølgelig ikke bare lade huslejerne stige. Når så en lejlighed bliver ledig, bliver den istandsat, hvis den er i dårlig stand, og så kan vi leje den ud på markedsvilkår, og så er det korrekt, at så har selv to gode arkitektlønninger måske ikke længere råd til at leje en af de store lejligheder. Det er stadigvæk sådan, at dem, som har stået på venteliste i 30 år, godt kan være heldige at få tilbudt en stor lejlighed til en billig husleje, for vi må heller ikke lave det, som hedder fupmoderniseringer, at vi smider velfungerende køkkener og gode badeværelser ud og sætter noget andet ind for dermed at få mulighed for at hæve huslejen, få huslejen til at stige. Så hvis du bare venter 30 år endnu, så kan det være, du er heldig. Det er simpelthen problemet med ejendommene i en nøddeskal, at vi er reguleret af meget skrap lovgivning på det område, og at vi har nogle ejendomme med nogle store vedligeholdelsesudgifter. Vi har forsøgt i nogle år at optimere, og det har vist sig, at det er meget sværere måske end forventet. Det er derfor, at vi nu har besluttet os for at have en ny strategi for ejendommene. Jeg ved ikke, om det var svar på dit spørgsmål, ellers så må du lige vende tilbage.

Så kommer vi tilbage til Jørgen Muncks spørgsmål. Det, du siger, at vi er nr. 26 ud af 27 på Finanstilsynets hjemmeside. Jeg ved ikke lige, hvad det er for en liste, hvor vi er nr. 26 ud af 27, så de kan jeg simpelthen ikke svare på. Hvis du kan finde listen, eller der er nogen, der ved, hvad det er for en liste, så kan det være, at vi kan komme lidt nærmere på det. Det, jeg kan sige, og det er kun et gæt, det er, at der har også været sammenligninger af omkostningsniveauer i pensionskasser, og der ligger vi altid i bund som dem, som har den dyreste omkostning sammen med vores kollegapensionskasser. Forklaringen er den ganske enkle, at i vores omkostninger tæller både de reelle administrationsomkostninger og risikotillægget, med i omkostningerne. Det, som de her sammenligninger ikke tager hensyn til, det er, at dermed er tre fjerdedele af den omkostning, som bliver registreret, rent faktisk noget, som indgår som en del af vores fælles kapital, som der blev vist i denne her runde model, og det betyder, at vi skal leve med, at vi hver evig eneste gang står nede i bunden af de her sammenligninger, selv om vi godt ved, at det faktisk er ret misvisende, for det er penge, der kommer tilbage til pensioner. Måske er det forklaringen. Det kan også være en anden. Jeg kender som sagt ikke den liste.

Jeg vil ikke kommentere på egenkapital og solvens, altså vores er faldet. Jeg kan jo kun gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at vi stadigvæk ligger helt i top.

Så er jeg til Bornstein igen. Jeg er da ked af, at du er skuffet, men det skal du jo have lov til at være. Til din ene kommentar om revisionskompetence. Det kan godt være, at jeg ikke gik nok i detaljer omkring det, det var jo Finanstilsynet, som havde stukket retningslinjer ud for, hvordan man kunne få den tilstrækkelige kompetence i bestyrelsen, og vi søgte faktisk vidt og bredt. Vi troede selvfølgelig først, at vi selv i vores egen bestyrelse havde kompetencen. Jeg mente for eksempel selv, at jeg var vældig kompetent i forhold til revision og i forhold til administration af store regnskaber. Jeg har ansvaret for en stor byggesag ude på Amager, som er med en udgift på over 2 milliarder, det er dog trods alt alligevel en vis størrelse, men det var slet ikke det, det handlede om. Det, det handlede om, det var, at man skulle have erfaring som revisor i en finansiel virksomhed, og den erfaring er der simpelthen ikke mange arkitekter, som har. Det er jo indlysende, at man som arkitekt ikke har erfaring fra ansættelse i en finansiel virksomhed. Så vi fandt simpelthen ikke nogen, og det kan godt være, at vi overså dig Henri, men jeg er faktisk ikke sikker på, om du ville kunne godkendes ikke af os, men af Finanstilsynet. Vi spurgte selvfølgelig ikke samtlige 5.000 arkitekter, om der var nogen af dem, der var direktører i en bank. Det kan jo være, at der var nogen af dem, der var det.

Så er der et spørgsmål, hvorfor administrationsomkostningerne er steget 1½ million, og det kan jeg heller ikke svare på her, men administrationen vil komme tilbage til det.

Og så er der til Jesper Harvest, som ønsker, at vi skal fastholde ejendommene, og det vil vi så hjertens gerne, som jeg har talt om tidligere, men er nødt til også at se på, hvordan det kan gøres i en ny fælles strategi.

Der var også en kommentar fra Henri til vores bestyrelsesshonorar. Det synes jeg også, jeg forklarede, at de faktisk ikke var steget, men at det så sådan ud, fordi vi havde været på efteruddannelse og det var ret dyrt.

Det har i hvert fald hjulpet så meget, at vi jo, når vi har læst vores eget materiale, forstod, hvad der stod. Og det er jo et problem, når vi så skal sende det ud til alle vores medlemmer, som ikke har været på bestyrelsesuddannelse, at så forstod de jo ikke, hvad der stod. Så næste gang, så tror jeg, at vi skal have nogle andre end bestyrelsesmedlemmerne til at læse det igennem og sætte røde streger alle de steder, hvor vi har skrevet nogle ord, som man skal have været på 2x6 dages bestyrelsesuddannelse for at forstå, hvad betyder. Så den er i hvert fald taget til efterretning.

Er der nogen, som sidder med helt ubesvarede spørgsmål?

Jesper Harvest: Ejendomme er kompliceret. Jo højere husleje, jo flere flytninger vil der være. Og der er jo en konkurrence i forhold til det private. Man kan købe ejendomme til priser, som er meget lavere end de huslejer som er nævnt, og jeg har kendskab til en lejlighed, som stod tom efter modernisering og krav om høj husleje i over et år, fordi der ikke var lejere til det. Så man skal tænke på, at man befinder sig også i en konkurrencesituation, og derfor er det vigtigt, som også Mette er inde på, at man afbalancerer det her på en eller anden fornuftig måde, for ellers så kan man komme til at stå med en masse tomme dyre lejligheder. Tak.

Jørgen Munck: Bare en kort replik. Det der med vores egenkapital og solvens. Jeg synes, at det kan bekymre lidt. For en del år siden var jeg på et informationsmøde i Unipension, og der spurgte jeg så en af rådgiverne til situationen, fordi jeg stod foran at skulle pensioneres, og ville vide, om jeg var en idiot ved at vente med at pensionere mig, når nu slottet ramlede. Om jeg skulle låse den fast. Så siger han, nej, det kommer sådan set til at ramme jer alle sammen, men jeres lille del af Unipension. I er mere solide end de andre lige nu, fordi I er en ung forening. Der er flere indbetalere end der er modtagere i forhold til de andre foreninger. Det kan være en del af forklaringen på, at vi ligger så lunt, men det er jo ikke noget, der holder, så derfor synes jeg, at bestyrelsen skal være opmærksom på i disse år, hvor vi reelt kører med underskud, at der er noget, der skal rettes op. Tak.

Henri Bornstein: Jeg har et ganske kort spørgsmål til Mette og til Jesper Harvest, der er en stor faible for de ejendomme. Jeg vil gerne spørge på basis af det, der er oplyst fra Mette, at de 5 % bor i ejendommene, og de 95 % betaler ud af manglende pension til de 5 %, der bor i ejendommene. Er det rimeligt? Jeg vil ikke tilråde at stemme for bestyrelsens beretning. Jeg synes simpelthen det er for dårligt forretningsmæssigt. Det har du ikke gjort godt nok, og den øvrige bestyrelse, det er det samme. Jeg skal komme tilbage til forslaget lidt senere.

Dirigenten: Nu er det sådan, at man rent faktisk ikke skal stemme om bestyrelsens beretning, vil jeg lige sige, bare for god ordens skyld. Man kan kommentere den, man kan stille spørgsmål til den og så videre, men beretningen er ikke til afstemning i henhold til forretningsordenen.

Formanden: Skal jeg lige svare på det sidste. Det synes jeg, at jeg svarede på tidligere. Det er ikke lovligt. Om det er rimeligt, at de 95 % betaler til de 5 %? Nej. Det synes jeg ikke, at det er.

Dirigenten: Så slutter vi det her punkt og går over til næste punkt på dagsordenen, der handler om forelæggelse og godkendelse af Årsrapport 2011. Og der vil jeg give ordet til Jens Holst.

Ad pkt. 3. Forelæggelse og godkendelse af Årsrapport 2011

Jens Holst: Tak for det. Indledningsvist er det vigtigt at fremhæve, at regnskabet for en pensionskasse er et kapitel helt for sig. Det er nemlig sådan, at resultatet ikke nødvendigvis afspejler, om det er gået godt eller skidt for medlemmernes opsparing.

Men hver eneste krone, der bliver indbetalt fra medlemmerne, bliver jo puttet ned i kassen så at sige. Jeg ved ikke, om I kan huske den runde model, som formanden viste tidligere, hvor pointen var, at uanset hvor pengene befinder sig i pensionskassen, eller hvad vi kalder penge, så tilhører de medlemmerne, altså jer. Pengene forlader faktisk først kassen igen, når medlemmerne går på pension. Det synes jeg, er en meget god pointe, når man er en medlemskasse. Hvis vi går lidt videre, så er vores opgave egentlig at sikre medlemmerne de mest optimale pensioner. Det gør vi for det første ved at investere pengene og opnå et afkast efter

en investeringsstrategi, som er vedtaget af bestyrelsen. Den går efter at skaffe det højst mulige afkast på den lange bane uden at løbe en unødigt risiko. Altså ingen græske statsobligationer, det bruger vi ikke. For det andet så skal vi holde et konkurrencedygtigt omkostningsniveau. Det vender jeg også lige tilbage til. Det er vi faktisk flere, der vender tilbage til om lidt.

Medlemsudviklingen. Hvis I kigger lidt nærmere på regnskabet, så kan vi se en positiv udvikling i indbetalingerne på grafen til venstre. Det afspejler en bruttotilgang i erhvervsaktive medlemmer på godt 300, og som I kan se på grafen til højre, der kan I se det, at der er en stigende medlemstilgang generelt. Hvis vi kigger på nettotilvæksten i medlemsskaren, så er den på godt 3 %, og det vil sige, når vi tager højde for dem, som ligesom går ud af kassen.

På indbetalingssiden pr. medlem eller erhvervsaktive medlem, ser vi en svag stigende indbetaling. Det hænger sandsynligvis sammen med, at der er sket nogle lønjusteringer løbende over året, i og med at det er de ordinære bidrag, der er stigende. Det er altså ikke enkeltindskud, som medlemmerne også har mulighed for.

På udbetalingssiden har vi også set en stigning. Og det kan også ses af grafen til venstre. Det hænger i sagens natur sammen med et stigende antal pensionister, som vi har nu. Der er godt 120 mere end vi havde sidste år. Det svarer til en stigning på godt 13 %. Ser vi på udbetalingerne til det enkelte medlem er der stort set uændret i forhold til de tidligere år. Ud over indbetalingerne fra medlemmerne har vi en anden indtægtskilde, som vi har snakket lidt om, det er investeringsafkastet. Målet med investeringerne er at give medlemmerne stabil og attraktiv kontorente, som tilskrives det enkelte medlems opsparing en gang om året.

For at følge op på, hvor gode vi er til at investere formuen, sammenligner vi løbende vores afkast med pensionskassens strategiske benchmark og der er et af de ord, som måske skal skiftes ud med noget andet. Og det skal vi prøve på. Jeg vil godt bare lige dvæle ved benchmark. Det betyder, at man sammenligner sig med andre eller nogle kendte målemetoder ude i markedet, så jeg bruger stadig benchmark-ordet, men riv mig i håret, hvis det bliver for meget. Altså, løbende vil vi kigge på pensionskassens strategiske benchmark for hvert investeringsområde, f.eks. obligationer, der er et benchmark på, hvordan det skal se ud, udenlandske aktier, etc. Disse målepunkter, det er måske et bedre ord, er fastlagt af bestyrelsen. Målepunkterne er både relevante for det pågældende investeringsområde, de er bredt anerkendte, hvilket også kan ses af, at de anvendes af andre danske og udenlandske pensionskasser. Samtidig er de såkaldt investerbare, det vil sige, at man kan købe og sælge aktiver inden for det benchmark, der er. Det hjælper ikke noget, at man laver et sjovt benchmark og så ikke kan opnå den samme kombination af aktiver, der er deri, altså, så det skulle give det. Derudover, så kan man sige, det skal også være likvid, det vil sige, vi skal også kunne sælge aktier eller hvad det nu er, vi ejer, ude i markedet.

I 2011 har vi haft en samlet overperformance i forhold til det benchmark, der er fastlagt, på godt 0,3 %. Om det er godt eller skidt, skal jeg ikke kommentere på, men en overperformance er i mit verdensbillede i hvert fald godt.

Hvis vi sammenligner benchmark eller hvis vi sammenligner pensionsafkastet, så har jeg her valgt at sammenligne uden det man kalder renteafdækningen. Jeg har ikke renteafdækningen med for samtlige pensionskasser, som også anvender den, hvilket vi ikke gør i Unipension. Og det er igen, fordi vi har en kapitalmodel, som den nu er skruet sammen. Hvis I kigger på den sammenligning, så kan man sige, at AP ligger, jeg vil ikke sige ligger godt til, men vi ligger nogenlunde i midten. Og det kan man så sige: Jamen hvorfor gør vi det? Jamen det er for de valg, vi har taget i den aktivsammensætning, vi har, og deriblandt ejendommene.

Så vender jeg tilbage til det, som der er blevet spurgt lidt til. Administrationsomkostningerne. Jeg håber, at det er det, du spurgte til. Hvis vi kigger lidt, så siger vi faktisk, at vores omkostninger har været faldende i forhold til 2010. Hvorfor har de det? Jo fordi, hvis vi sammenligner

2011 med 2010, så skal vi se bort fra en momsmæssig refusion, vi fik, som vedrørte en lang række år tidligere. Det får vi ikke fremadrettet, så man kan sige, niveauet i 2010 har ligget lavere regnskabsmæssigt end det egentlig var. Det betyder faktisk, at vi har formået at betjene og administrere et stigende antal medlemmer med stort set de samme ressourcer. Rent faktisk så har vi nedbragt antallet af medarbejdere ved udgangen af året i forhold til tidligere. Vi mener således, at vi har fået kontrol på omkostningsudviklingen og vi begynder at hjemtage nogle af de stordriftsfordele, der er ved vores konstruktion med de tre kasser i Unipension. Og det, mener jeg, at vi også kan se i de omkostningsprocenter, som vi viser her, eksklusive de momsmæssige refusioner, der var i 2010. Så her viser jeg måske lidt det modsatte billede end det, du spørger til. Men rent faktisk godt og vel har vi faktisk en reduktion af omkostningen pr. medlem på godt 10 %. Så vil jeg give ordet videre til Steen.

Steen Ragn: Tak. Vi vil nemlig gerne følge op på det med omkostninger, fordi vi ved, at nogle af jer har undret jer over de nye tiltag, der er kommet. ÅOP, ÅOK, omkostningsmåler og de regnskabstal, vi sidder og kigger på. Jeg vil forsøge at fortælle jer en gennemført historie om omkostningerne, og navnlig, hvor I kan finde flere oplysninger, så I kan studere dem i fred.

Spørgsmålet om omkostninger er et fælles gods for pensionsbranchen. Man har nemlig i pensionsbranchen besluttet sig for at gøre det mere gennemsigtigt og man har et såkaldt åbenhedsinitiativ, hvor man vil gøre det mere transparent mellem de forskellige pensionsordninger, hvad det egentlig koster at blive administreret, og herunder der hører altså også, at man vil til at vise samtlige omkostninger og ikke bare dem, som via diverse regnskabsbekendtgørelser fremgår. Det betyder også, at nogle af jer vil have set større omkostninger, men jeg skal starte med at understrege, det er altså ikke sådan, at der er begyndt at blive brugt mange, mange flere omkostninger på pension. Det har bare været sådan hidtil, at det afkast, I typisk har set, det har været efter fradrag af omkostninger. Nu har man altså valgt at vise, hvad bruttoafkastet er, og hvor mange omkostninger, der er medgået til at indtjene dem. Det er selvfølgelig en plan, som vi støtter op om i Unipension at gøre det mere transparent. Og vi har fulgt de retningslinjer, der er blevet udstukket til punkt og prikke. Det betyder også, at I som medlemmer nu kan se mange typer omkostninger, mange forskellige steder.

For det første så er der de omkostninger i kroner og procent, ÅOK og ÅOP. Og dem vil jeg vende tilbage til om lidt. Dem kan i bl.a. se inde på jeres individuelle oversigt. Der kan I præcis se, hvad det har kostet på jeres ordning i 2011 at blive administreret. Disse er regnet efter branchens fælles regler. Det andet sted, man kan se nogle omkostninger, det er nogle såkaldt tillempede ÅOP og ÅOK-beregninger. Dem kan man se i omkostningsmåleren. Det er også en fælles branchestandard, og den er altså beregnet for dem, der ikke er medlemmer, men som måske kunne tænke sig at blive medlemmer for at vurdere, hvad det koster her i Arkitekternes Pensionskasse. Her der bruger man så selvfølgelig ikke individuelle data, men der bruger man noget, man selv indtaster. Det skal jo netop være muligt for ikke-medlemmer at betjene sig af det. Dernæst det tredje sted, det er selvfølgelig regnskabet, det, vi lige har set og det, som I har kunnet studere derhjemme. Der kan I se nogle andre omkostninger. De er så opgjort efter Finanstilsynets retningslinjer og er altså ikke noget, pensionskassen selv fastsætter. Det var meningen med de her tiltag, at det skulle give større transparens, men som jeg skal komme ind på om lidt, så synes vi faktisk ikke, det er lykkedes særligt godt. Vi vil derfor arbejde på at lave en form for overblik for medlemmerne i en slags skemaform, og det vil jeg vende tilbage til, til sidst.

Hvis jeg starter med at dykke ned i omkostningerne, så har vi her med lagkagen forsøgt at illustrere det samlede omkostningsniveau. Mindre end 10 % af jeres omkostninger går til det, der hedder forsikringsadministration, altså de godt 1.000 kroner, som Jens illustrerede før i oversigten. Mindre end 30 % af omkostningerne går faktisk til investeringsadministration efter denne her målestok. Resten, den store del af lagkagen, det er det, der hedder risikotillæg. Risikotillæg, det har jo også haft navne som driftsherretillæg eller betaling for sikkerhed, sikkerhedsbidrag eller andet. Mens man sparer op, eller mens I sparer op, må jeg hellere sige, da

betaler man et risikotillæg. Det er baggrunden for, at I har den gode solvens, som formanden fortalte om, det er den solvens, som gør, at man kan lave det investeringsmønster, og som formanden også sagde, man er hverken tvunget til renteforsikringer og man er heller ikke tvunget til at sælge aktier ud, når de er lavest. Til gengæld så får I altså risikotillægget tilbage, når I går på pension, og det er en del af den tillægspension, som bliver udbetalt hver måned. Men hvorfor skal det så hedde en omkostning? Det er jo penge, som I får ud igen. Det skal det, fordi det er en branchestandard, og den er lavet for specielt kommercielle selskaber, og netop i et kommercielt selskab der er det aktionærernes betaling for at stille egenkapital til rådighed. I er som medlemmer både kunder og ejere, og det vil sige, som kunder betaler i ejerne, det vil sige jer selv, en eller anden pris for at stille noget kapital til rådighed. Vi skal bare understrege, at som medlemsejet er der ikke nogen forskel, og derfor er det i vores øjne ikke nogen reel omkostning.

Da brancheønsket var at lave en fælles måler, så er man altså kommet frem til, at det her risikotillæg i opgørelserne skal figurere som en omkostning. Det betyder jo så paradoksalt nok, at så kan man ikke bruge det til sammenligning, fordi sammenligner I vores omkostningstal med f.eks. et kommercielt selskab, ja, så kan man jo ikke i det kommercielle selskab se, at de penge, man betaler i risikotillæg, de tilfalder nogle andre, nemlig aktionærerne, mens her, der bruges det til jer selv.

Problematikken betyder så, at vi kommer til at fremstå dyrere, som formanden også sagde før. Vi har selvfølgelig forsøgt at påvirke branchen, men branchens bestyrelse har sagt til os, at de ønsker ikke at genåbne denne diskussion nu, og derfor må vi leve med det, som det er. Det har vi det dårligt med at leve med. Det betyder jo, at vi fremstår som ekstremt dyre uden at være det. Vi har derfor valgt, ud over at følge branchehenstillingen og vise nogle branchetal, så har vi opfundet det, der hedder medlemstal, og det har en række, ligesom jeres pensionskasse, valgt at gøre for at illustrere forskellen. Det, I kan se her, er altså bare fra vores omkostningsmåler, men pointen er netop, at I kan se, at når man medtager risikotillægget, så får man væsentligt højere tal end medlemstallene, og forskellen det er altså præcis risikotillægget, som er med i branchetallene, men ikke i medlemstallet. Vi mener, at det her giver et reelt billede af omkostningerne. Vi har intet imod at vise det her risikotillæg, men vi har noget imod, at man kalder det en omkostning. Vi har meget bevidst valgt at have en forretningsmodel med et stort risikotillæg. Det er præcis det, der gør, at vi har sul på kroppen. Det vil sige, at vi kan modstå finansielle kriser. Det har vi jo set. Vi har ikke lavet om på vores investeringer, bare fordi vi har haft århundredets største finanskrise eller andet. Vi har stor finansiell styrke, vi har en rigtig god solvenssituation, som formanden sagde. Det er det, der er baggrunden for vores investeringsfrihed, og med den buffer, vi har, der er vi faktisk i stand til at stabilisere afkastet og udbetale nogle ganske jævne pensioner til jer. Vi hørte før et medlem sige, at pensionen er faldet, men vi må stadigvæk sige, at det største fald, vi har registreret, det er altså 0,85 %, det er det, vi tillader os at kalde mindre justeringer. Vi ved, at dette her store risikotillæg betyder, at vi ser dyrere ud i sammenligninger, men jeg håber, at både de argumenter der står her, og det formanden sagde, er med til, at I bakker op om den model, at det er altså faktisk et rigtig gode, I har, faktisk så stort, så vi har tilladt at kalde det vores kronjuvel.

Så lovede jeg jo før, at vi ville prøve at give jer et overblik, og det har vi så gjort ved, at vi ud fra de omkostningstyper, jeg skal skynde mig at sige, at der er en grund til, at I ikke kan læse det her, det er fordi det er under udarbejdelse, og det fordi, det vil komme på hjemmesiden, jeg skal bare her illustrere principperne, men ud fra de omkostningstyper, vi har, ud fra de steder, som jeg nævnte før, dvs. jeres pensionsoversigt, omkostningsmåleren, regnskabet, der har vi prøvet at kombinere alle de her, og under hver af dem givet en forklaring på, hvad indeholder tallene, så kan I nemlig på tværs se, hvorfor der er forskelle, og hele meningen er, at hvis I er interesseret i at få noget at vide om nogen af tingene, ja så kan I snart inde på vores hjemmeside se denne her tabel og få forklaringerne, og der kan I selvfølgelig også finde de tal. Som en del af åbenhedsinitiativet fra branchen, så vil vi også meget snart offentliggøre en re-

videret forklaring på de tal, som I kan se inde på jeres personlige oversigt, de her ÅOP og ÅOK, vi netop har offentliggjort. Som en illustration af, at vi ikke er de eneste, der er kritiske over for det her system og forvirret, så kan vi se i Økonomisk Ugebrev. De bragte i uge 1 en tabel, hvor vi står helt i toppen. Det er godt her for dem, der står i toppen, det er de billigste. Der havde den, der samlede ind jo en ekstern rådgiver havde samlet ind, der er det uden risikotillæg, ganske forventet, så var der mange kommercielle selskaber, der mente, at det var et brud på denne her branchestandard, så de tvang Økonomisk Ugebrev til ugen efter at lave en ny tabel. For at gøre det nemt, så vendte de den om. Nu er de dyreste de er så i toppen, og der var vi at finde, ganske som forventet, så I kan tydeligt se, at det er altså også markedet, der er forvirret i det her. Senest har Forbrugerrådet udtalt kritik af manglende gennemsigtighed i branchens initiativer, så vi vil love jer, at vi har intet at skjule, og vi vil arbejde for, at det her bliver så transparent som muligt. Med disse ord vil jeg give ordet tilbage til dirigenten.

Dirigenten: Tak. Hermed er der aflagt regnskab, det er forelagt og her er der brug for en tilkendegivelse om godkendelse eller ikke godkendelse. Og jeg tror, at jeg vil starte med at spørge, om der er nogen, der vil stemme imod godkendelse af det her regnskab? Det er der ikke. Er der nogen, der vil undlade at stemme. Der er to, der undlader at stemme, tre, der undlader at stemme. Så jeg behøver ikke bede nogen om at hive stemmesedler frem, men bare konstatere, at årsregnskabet og årsberetningen er godkendt. Så langt som vi er kommet nu.

Ad pkt. 4. Forslag fra bestyrelsen og medlemmerne

Og så vil gå over til næste punkt på dagsordenen, der handler om forslag fra bestyrelsen og medlemmerne. Der er kommet et forslag fra bestyrelsen. Bestyrelsen har fremsat et enkelt forslag til ændring af formålsbestemmelsen i vedtægten. Forslaget er udsendt til alle medlemmer som en del af indkaldelsen til generalforsamlingen og har ligget på vores hjemmeside siden den 30. marts 2012. Når dette forslag bringes til behandling og senere til afstemning, skal jeg gøre opmærksom på, at der er tale om en vedtægtsændring, der kræver tilslutning fra mindst to tredjedele af de stemmer, der afgives her i forsamlingen. Jeg giver hermed formanden ordet.

Formanden: Ja, nu vil jeg så ikke læse op, hvad forslaget går ud på. Det har været sendt ud. Men jeg vil gerne begrunde det. Forslaget ligger i direkte forlængelse af vores overordnede strategi om at blive de højtuddannedes foretrukne pensionselskab. Det med at kalde det for de højtuddannede, det er et begreb, som Magisterforeningen har introduceret, men i virkeligheden er det jo AC-pensionskasserne, som vi gerne vil have tættere samarbejde med. Som jeg fortalte under beretningen, har vi etableret Unipension Fondsmæglerselskabet. Et af formålene med etableringen er at nedbringe investeringsomkostningerne ved at høste stordriftsfordele. Og dette skal bl.a. ske ved at tilbyde formueforvaltning for andre selskaber eller ved at samarbejde med andre pensionskasser gennem fondsmæglerselskabet. Lige præcis på investeringsområdet er der store besparelser at hente ved at gå sammen med andre. Selve det administrative arbejde med at vurdere en investering er jo i bund og grund det samme, uanset om man skal investere 1 million, 100 millioner eller milliarder. Samtidig kan vi få langt bedre aftaler med porteføljemanagere, når vi kommer med større beløb. Hvis det kan lykkes for os at udvide samarbejdet med andre investorer, som minder om vores pensionskasse, er der yderligere økonomiske fordele at hente for pensionskassen. Hvor meget afhænger selvfølgelig helt af, hvem vi i givet fald kommer til at samarbejde med, og hvilke aftaler vi indgår med dem. Men med etablering som fondsmæglerselskab har vi etableret en platform, som gør os i stand til hurtigt at samarbejde eller høste fordele, hvis muligheden skulle byde sig. Jeg vil gerne pointere, at vores pensionskasse selvfølgelig ikke løber en større risiko ved at investere for andre. Det vil aldrig kunne ske, at et tab et sted skal betales af vores medlemmer. Alle midler er selvfølgelig fuldt separeret som hidtil.

Der er ikke tvivl om, at etablering af fondsmæglerselskabet og formueforvaltning for de tre pensionskasser under Unipension ligger inden for den nuværende formålsparagraf, men det er lidt usikkert, om pensionskassen med den nuværende formålsbestemmelse må udbyde formueforvaltning for andre selskaber. Vi vil under alle omstændigheder gerne have generalforsamlingens tilkendegivelse, og derfor fremlægger vi forslaget her i dag. Så har vi også skrevet, at der skal drives accessorisk virksomhed, og det betyder kort fortalt, at pensionskassen også kan drive virksomhed, som ligger i naturlig forlængelse af pensionskassens hovedformål eller drive pensionskassevirksomhed i andre selskabsformer. Vi kan ikke ændre på, hvad det er for en virksomhed, vi driver. Det er stadigvæk pensionskassevirksomhed. Ordet bank, som der også står, vil nogle af jer måske studse over, og jeg vil gerne pointere, at vi ikke på nogen måde har konkrete planer om at lave en bank. Det er vist ikke lige tiden til at etablere nye små banker. Men med den formulering åbner vi mulighed for, at vi f.eks. også kan varetage medlemmernes ønske om kapitalpension eller andre former for formueforvaltning. Vi foreslår derfor, at forslaget træder i kraft allerede fra, vi måske vedtager det i dag.

Dirigenten: Det var forelæggelse af bestyrelsens forslag, og jeg ved fra indledningen af det her møde, at Benni Svenningsen har annonceret, at han ønsker en kort kommentar til det her punkt.

Benni Svenningsen: Det er med stor undren at jeg erfarer, bestyrelsen foreslår en så radikal og omfattende ændring af AP's formål, ud af den blå luft, uden at medlemmerne er blevet hørt. Vores pensionskasse er en pensionskasse og skal ikke være et livsforsikringselskab. Vores pensionskasse skal heller ikke drive bank, fondsmæglervirksomhed eller anden finansiell virksomhed. Lad dog de virksomheder, der har det som erhverv, om det. Pensionskassen er en selvstændig institution, der deltager i et fælles administrationselskab, Unipension. Og jævnfør den gældende vedtægt, så må pensionskassens midler ikke anvendes til andre formål end det, der er nævnt i vedtægten. Det er derfor nødvendigt, at den foreslåede ændring ikke gennemføres. Det har aldrig været meningen med AP's midler, at de skulle anvendes til så problematiske formål, som alt andet lige vil betyde større administrationsomkostninger og større risici for tab af vores pensioner, som den igangværende finanskriser jo med al tydelighed har vist, er en mulighed. Den eksisterende formålsparagraf er efter min opfattelse dækkende nok til at varetage medlemmernes interesser. Jeg vil derfor opfordre generalforsamlingen til at stemme imod forslaget til vedtægtsændring, og i det mindste pålægge bestyrelsen at afholde en urafstemning. Tak.

Dirigenten: Er der andre indlæg til dette punkt?

Jørgen Munck: Jeg savner en begrundelse for denne ændring. Jeg ved faktisk, at den er jo gennemført i Magistrenes Pensionskasse, som jo er broderparten af Unipension, så der er formentlig nogle argumenter allerede, som vi ikke her kender. Jeg har prøvet at gå ind i lovgrundlaget for vores pensionskasse, altså pensionskasselov og lov vedrørende finansiell virksomhed, og det er lidt uklart, hvad konsekvenserne af det her er, og det kunne jeg godt tænke mig, at bestyrelsen svarede på. Den ændring af vedtægten, betyder den, at vi bliver underlagt andre love? Det gør vi formentlig. Det synes jeg ikke er belyst. Jeg savner også en begrundelse for, at man sletter ordet "at drive pensionskassevirksomhed" for det var sådan set det, der var vores hele start. Og så mener jeg, at det der anden finansiell virksomhed, det er jo simpelthen for åbent. Når vi så kommer til punkt 2, så ved enhver, som har været med til at lave lignende tekster, f.eks. i lokalplaner, at den der, den vil man dumpe på, fordi i den nuværende der står der "ikke må anvendes til andre formål" – der er nævnt ikke og andre formål. Her står der bare "kan anvendes". Der burde mindst stå "skal anvendes" til de formål, som fremgår af denne vedtægt eller "må alene anvendes" til de formål, som fremgår af denne vedtægt. Altså, der er en uklarhed her, og der er ingen grund til selvfølgelig at mistænke vores bestyrelse eller vores administration, men jeg savner simpelthen begrundelser for denne meget vidtgående vedtægtsændring.

Henri Bornstein: Jeg skal sige med det samme, jeg er enig med Svenningsen og med Jørgen. Det er en ganske, ganske vidtgående bestemmelse, der overhovedet ikke rigtig afspejler, hvad det indebærer. Man kan selvfølgelig håbe på, at de gode resultater kommer, når man begynder at få en professionel bestyrelse, der ved, hvad det vil sige at investere og få tingene til at forrente sig. Jeg kan blive helt svag i koderne, når jeg tænker på, hvad de ejendomme i realiteten indebærer af risiko og manglende forrentning. Så derfor vil jeg foreslå, at man forkaster forslaget her og sender det ud til urafstemning, som er skriftlig.

Jørn Vermer: Ja, jeg var meget overrasket og chokeret over at læse det revolutionerende forslag til ændring af formålsparagraffen, som man her nu ønsker at gennemføre. Det vil klart medføre øgede muligheder for dem, der forvalter vores opsparede pensionspenge til at kunne skalte og valte med millionerne, som de finder det for godt. Man ønsker at give bestyrelsen og deres rådgivere carte blanche til alt muligt økonomisk spekulative initiativer, hvis konsekvenser jo er helt uoverskuelig for medlemmerne. Med erindring om finanskrisen og de mange bank-skandaler, så vil jeg ikke synes, alt sammen ikke synes at få nogen ende, så er en sådan carte blanche til bestyrelsen efter min mening ikke tillokkende. Og en sådan ændring af formålsparagraffen vil man vedtage her og nu. Fantastisk. Uden høringer. Uden mulighed for grundig overvejelse blandt medlemmerne. Og uden at det omsiggribende forslag har været sendt ud til urafstemning. Det må være en fremgangsmåde, som må få alle advarselslamper til at lyse. Hvad er det egentlig man er ude på?

Ja, hvad er det så, der står? Der står om noget, der hedder accessorisk virksomhed. Det var et ord, jeg ikke kendte. Og det vil man drive, men det er, der står jo nærmest, at det er sådan noget med, at man giver mulighed for at gøre alt muligt. Det forklares med, at ydelser med videre, som ligger i naturlig forlængelse af pensionsvirksomheden, f.eks. ved at have tilbud om nye produkter eller administration for andre pensionselskaber og det kan ske i et aktieselskab for at opnå stordriftsfordele. Der er altså en ganske løs og uforpligtende bestemmelse. Ja, og så står der, at den accessoriske virksomhed skal ske inden for rammerne af den gældende lovgivning. Ja, hvad skulle den dog ellers? Der er vel ingen der forventer, at administrationen laver noget ulovligt, det er da unødvendigt at sige sådan noget. Men apropos gældende lovgivning, så er det måske nærliggende at tænke, at de mange bankkrak, hvor ingen bankdirektører eller bestyrelsesmedlemmer er sat i spjældet som følge af uduelig ledelse, men alligevel inden for den gældende lovgivning har tusinder af kunder tabt deres millioner. Ja, og videre så skrives der, så skal vores pensionskasse også drive børsmæglervirksomhed, bankvirksomhed og andet spekulativt økonomisk virksomhed, ja, det er ikke noget for begyndere. Her skulle man spørge: Er bestyrelsen som var arkitekter, Nu har vi jo hørt, at I har været på kursus, men hvis bestyrelsen som arkitekter med deres eksamen og naturligvis en forskellig erhvervs-erfaring men uden eksamen i børsmæglervirksomhed med videre, tør – ja tør den bestyrelse, er den kompetent til at tage ansvaret for den slags finansielle spekulationsforetagender på medlemmernes vegne? Nej, det ved jeg ikke. Og videre tilbyder man, står der, at man skal tilbyde de ydelser, som medlemmerne ønsker. Jamen hvad er det for nogle ønsker? Det har vi jo ikke hørt noget om. Det skulle vi jo nok vide lidt om. Og hvis der er sådan nogle ønsker fra medlemmerne, så ville det jo være naturligt, at de blev bragt i vores blad, her i teksten eller måske ved en henvendelse til bestyrelsen blev drøftet der og så måske derved blev vurderet og derved fremlagt for medlemmerne. For det kan vel ikke være tanken, at der skal sidde nogle kreative bureaukrater og finde på noget. Det kunne måske være - ja finde på nogle kreative løsninger. Man kunne godt have fornemmelsen af, at det blot drejer sig om beskæftigelsesterapi og med øgede omkostninger selvfølgelig. Jeg synes ikke, at pensionskassen skal være supermarked, så bestyrelsen fra hylderne bare frit kan vælge mellem tvivlsomme finansielle tilbud. Så jeg mener, at man skal stemme nej til forslaget.

David Trier Frederiksen: Jeg ville ønske, at jeg kunne gøre det lige så morsomt, som du gjorde det lige før. Vi lo virkelig højt. Jeg vil foreslå bestyrelsen at trække det her forslag tilbage og så måske genfremsætte det med nogle ordentlige og fornuftige begrundelser. Den er meget vanskelig at løbe igennem. For eksempel, nu var det et eksempel, som ikke har været

fremme, men I forstår herved forstår vi ydelser, men hvad forstår andre ved ordet accessorisk virksomhed? Altså, jeg synes ikke, det er forberedt godt nok, og jeg synes, at det kræver en betydeligt bedre forberedelse. Træk det dog tilbage og så lad os snakke om det senere.

Lisbeth Brorson: Jeg vil godt spørge om, hvordan, hvis man nu gik ind for det, hvad jeg slet ikke gør, jeg er helt enig med de andre talere, men hvis man nu gik ind for det, hvordan kunne man sikre sig, at der med den formulering var en adskillelse mellem pensionskassens virksomhed og det, der i øvrigt bliver foretaget, og hvordan kunne man sikre sig, at der ikke begynder at blive drevet bankvirksomhed i øjeblikket. Det ville jo være rablende vanvittigt. Men altså med den formulering er det en mulighed. Og så vil jeg gerne høre, at fra Magistrenes møde var der et hav af fuldmagter bestyrelsen havde med. Er det også tilfældet her? Er der samlet så meget ind, så det er ligegyldigt, hvad vi mener her og nu? Og altså, så hvis det nu bliver stemt ned her, hvorfor skal det så til urafstemning? Det kan jeg da ikke se nogen grund til. Altså, jeg synes, at det mest positive, det er at lytte til David og sige, altså så må det begrundes meget bedre og være meget mere præcist. Jeg synes slet ikke, at der er nogen grund til det her.

Lise Sass Clemmensen: Jeg synes, at det har været nogle dejlige, oplysende indlæg, og jeg synes, at hvis det skal til urafstemning, så bør der være et referat med af de gode indlæg, der er kommet fra salen om problemerne. Jeg er bange for, at mange, ligesom jeg selv, når man får sådan en indkaldelse til en generalforsamling, at man skrotter det og ikke læser det ordentligt, og derfor synes jeg, at de er meget vigtigt, at de argumenter, der kom fra salen, kommer ud til alle dem på sofaen. Tak.

Kirsten Utoft: Jeg vil gerne støtte Lisbeth Brorsons ønske om at få oplyst, i hvilket omfang bestyrelsen har fuldmagter med. Det er forhåbentligt også noget, der vil komme frem af stemmeoptællingen. Vi skulle jo meget nødtigt have noget, der var et bestyrelseskup for at få dette forslag igennem.

Dirigenten: Flere indlæg? Så, jeg giver ordet til Mette. Så kan jeg oplyse, at der i denne her forsamling er 70 fremmødte, og der er til stede 14 fuldmagter.

Formanden: Ja, jeg kan godt forstå, at det fremlagte forslag ikke har været forklaret godt nok. Det må man sige, at det er indlysende af de kommentarer og spørgsmål, der er stillet. Det har naturligvis ikke på nogen måde været hensigten, at bestyrelsen pludselig var fuldstændig ligeglad med alt det, vi nu har brugt, jeg ved ikke hvor lang, halvanden time på at gennemgå, lave omkostninger, højt afkast. Lige præcis de to ord er forklaringen på, at vi ønsker at etablere det her fondsmæglerselskab. Vi ønsker at give mulighed for hurtigt og bedre samarbejde med andre pensionskasser, og vi ønsker at give medlemmerne mulighed for bedre service, som ønskes, men naturligvis ønsker vi ikke at forkaste noget af alt det andet, vi lige har stået og rost os selv af og sagt var så vigtigt. Jeg har ikke tænkt mig og stå her og forklare, hvad de enkelte formuleringer betyder. Kun vil jeg dog sige, at vi er underlagt også i et fondsmæglerselskab og i accessorisk virksomhed nøjagtigt den samme lovgivning, som vi er i pensionskassen. Men jeg tror nok, at jeg vil have lov til at bede en fra administrationen om at forklare lidt mere præcist, hvad de forskellige begreber betyder, og så tror jeg også, jeg med det samme kan sige til jer, at vi sætter ikke det her forslag til afstemning her og nu. Vi holder lige et lille break i bestyrelsen og aftaler, hvad vi så egentlig gør. Så I behøver ikke at sidde og være urolige for, at vi under kuppe af at vi ønskede højt afkast og lave omkostninger pludselig finder på et eller andet mystisk, som vi så har en hel masse fuldmagter, så vi kan få kuppet igennem. Naturligvis ikke.

Så vil jeg lige sige, at vi var allerede inden denne generalforsamling orienteret om, at der ville være medlemmer, som kom, som var kritiske omkring det her bestyrelsesforslag, og som også

havde fuldmagter med. Og vi diskuterede det i hvert fald næstformanden og jeg og var enige om, at en generalforsamling skal ikke være en kamp om, hvem der har flest fuldmagter med. De tilkendegivelser, som der er på generalforsamlingen, er selvfølgelig det, som er det vigtige. Er det nødvendigt at lave en urafstemning omkring et forslag, hvor vi så også skal gøre os meget bedre umage med at forklare, hvad hensigten egentlig er, så gør vi også det. Men er der en fra administrationen, som vil forklare – vil Åse lige forklare, hvad de forskellige begreber egentlig betyder?

Åse Kogsbøll: Jeg er sekretariatschef i Unipension og i bagklogskabens ulidelige klarhed, så kunne man godt have forklaret det her noget bedre. Men hvis jeg alligevel skal orientere lidt om det nu, trods det som Mette netop har sagt, så noterer jeg mig det her med, at I ønsker ikke at pensionskassen skal drive livsforsikringsvirksomhed. Jeg vil lige generelt sige, at vi gør ikke tingene ud i den blå luft. Vi er underkastet Lov om Finansiell Virksomhed, som består af 438 paragraffer. Og Finanstilsynet ånder os i nakken stort set hver dag. Dertil knytter sig et hav af bekendtgørelser og vejledninger og ting og sager fra Finanstilsynet, og vi skal løbende indberette. Den lovgivning, vi har i dag, den er skruet sammen på den måde, at for så vidt angår livsforsikringsvirksomhed og pensionskasser, altså livsforsikringsvirksomhed, der kan vi tænke på sådan noget som Danica og PFA, altså, aktieselskaber. Man kunne også have det, der hedder en gensidig forsikringsforening. AP Pension, som ikke er det samme som Arkitekternes Pensionskasse, var rent faktisk en gensidig forsikringsforening. Der er det sådan i dag, og det baserer sig på EU-regler, altså de regler, vi har i Danmark, som styrer pensionskasevirksomheden, det svarer for 80 procents vedkommende til regler, som kommer fra EU. Og der sonderer man altså ikke mellem tværgående pensionskasser og så livsforsikringsaktieselskaber. Det er samme surdej. Men det, der er det vigtige her, det er, at det er stadigvæk en pensionskasse. Det vil sige, at der er ikke tale om, at der er nogle ejere, som skal have et eller andet udbytte, men rent formelt efter Lov om Forsikringsvirksomhed, så er livsforsikringsvirksomhed det samme som pensionskasevirksomhed. Den eneste forskel er, at i Danica, der er tale om et aktieselskab, hvor der er nogle ejere, der skal have et udbytte. Her er der ikke nogen ejere, fordi det er en forening, ligesom en grundejerforening. Det er dog betydeligt flere midler, som bliver forvaltet. Og det betyder altså, at det er en formalitetsændring, der er tale om her. Men det må vi jo sige, det har vi ikke forklaret godt nok, altså. Jeg har beskæftiget mig med det her område i 25 år, og jeg er godt klar over, at I er kreative på en anden måde, men det er inden for rammerne af gældende lovgivning. Det var den ene ting.

Så blev der nævnt, hvad er det så for love, der finder anvendelse? Ja, der er det jo sådan i dag, at vi har Lov om Finansiell Virksomhed, som dækker både livsforsikringsaktieselskaber, pengeinstitutter og så også pensionskasser. Og der er det altså sådan, at i Danmark der må man ikke drive en bank sammen med en pensionskasse. Så der er ikke tale om, at jeres midler i pensionskassen på nogen måde bringes i fare. Det er to selvstændige og separerede juridiske enheder, så skulle der blive lidt et tab i pengeinstituttet eller i banken, så er det ikke noget, som kommer til at smitte af på medlemmernes penge.

Så blev der nævnt det her med urafstemning. Jeg må lige korrigere en ting, og det er, at i MP, der har man regler om urafstemning, men det har I ikke i jeres vedtægter. Så vi kan ikke bruge det instrument, så derfor kan man sige, hvis man skal have ændret noget, så er det altså generalforsamlingerne, som man bruger, hvis man skal have ændret i vedtægterne. Og der har man selvfølgelig mulighed for at holde ekstraordinære generalforsamlinger, hvis man ønsker det. Så blev det nævnt, at nu skulle vi til at spekulere. Det må man simpelthen ikke efter Lov om Finansiell Virksomhed, så kommer Finanstilsynet på nakken af os. Så det er udelukket.

Så blev der nævnt det her med accessorisk virksomhed. Det er et begreb, som man har kendt siden 1903 i den daværende Lov om Forsikringsvirksomhed, og jeg beklager, at det har vi ikke fået forklaret godt nok, og det er kedeligt. Men det er et meget fast begreb, og der er en meget langvarig praksis i Finanstilsynet for, hvad man forstår ved accessorisk virksomhed. Der er en særlig paragraf, § 24, som regulerer det. Hvis I har den lille eller den store latinprøve, så er

der sikkert et eller andet, som giver en association. F.eks. mit tørklæde her, det er udtryk for noget, der er accessorisk til det tøj, jeg har på. Det vil sige, at der er noget, der er det primære, og så er der noget, der er det sekundære. Og det er også det, vi taler om her. Damerne i forsamlingen kender måske, når man går ind på internettet og skal købe et eller andet, så står Women's Clothes og så er der noget med Accessories, og det er jo også noget, en taske eller et tørklæde, som slutter sig op til det andet. Så vi har noget, der er det primære. Det er pensionskassevirksomheden, og så har vi noget, der er det sekundære, og det er noget, der lægger sig op ad det, og et godt eksempel på det, det er for eksempel inden for familieforsikringer, det dækker jo noget med tyveri og brand og sådan noget. Der siger man, jamen Topdanmark, for eksempel, de må godt sælge skumslukkere, fordi det lægger sig op ad brandforsikringen. Og tilsvarende kan man sige her, hvad lægger sig op ad vores virksomhed? Jamen det er jo pensionskasseadministration, så det vi egentlig tænker på ved at udskille det her i et særligt datterselskab, det var, at vi havde mulighed for, nu administrerer vi jeres penge, vi administrerer MP's og PJD's penge, jamen, så kunne vi jo måske også administrere ind- og udbetalinger for andre pensionskasser, og så kunne man sige, hvorfor skulle vi gøre det? Jamen vi har jo lige været igennem det her med omkostningerne, og det ser man jo hver evig eneste dag, at hvis ikke omkostningerne bliver holdt på et rimeligt niveau, jamen så er der problemer, så bliver pensionen ædt op af omkostninger. Hvordan kan man sænke omkostningerne i dag? Det kan man gøre ved at man får en større kritisk masse. Hvis der kommer flere kunder i butikken, hvis vi kan administrere ikke bare for 100.000 mennesker, men hvis vi kunne pludselig administrere for 150.000. Administrationen er det samme; udgifter til IT-systemer, osv. det er det samme, og så ville vi pludselig få mulighed for at brede administrationen ud over flere hoveder, og det vil så være til gavn for jer, og det er det, der er det bærende ved det, at vi gør det her, ikke for administrationens skyld. Vi gør det for jeres skyld. For at holde administrationsomkostningerne nede og måske oven i købet være så heldige at bringe dem endnu længere ned. Så det her med det spekulative, det stikker mig dybt i hjertet, at I tror, at vi gør det af spekulative årsager. Vi gør det rent faktisk for medlemmernes skyld, og det skal vi selvfølgelig være bedre til at forklare.

Dirigenten: Efter dette uddybende accessoriske indlæg vil jeg høre, om der er andre, der har bemærkninger? Jeg ved, at Mette gerne vil komme med en bemærkning og i øvrigt foreslå, at der bliver lavet en time-out.

Gyda Berling-Rasmussen: Under forslaget til vedtægtsændringer, der står der: administration af pensioner kan ske i et aktieselskab. Hvordan skal det forstås i forhold til det, vi lige hørte om her?

Henri Bornstein: På basis af det her forslag, så har jeg gjort mig nogle tanker, og jeg synes jo, det var godt at vide, at vi kan leve af at sælge tørklæder, men jeg synes ikke, det er særligt troværdigt at tro, at vi kan tiltrække andre pensionsformuer på basis af -72 millioner, der nu tredje år i træk er et dårligt resultat. Enten skal der ske en ny bestyrelse, eller også skal vi måske slå de ejendomme ud af hovedet og få solgt dem, sætte dem ud til salg som ejerlejligheder, og så få den kapital til de 95 % af medlemmerne. Jeg vil derfor foreslå uændret, at vi lader forslaget falde. Tak.

Jørgen Munck: Jeg er ked af det, men jeg synes ikke, jeg blev meget klogere af det der administrative indlæg og tanken om, at man bare kunne have bragt et billede af vores sekretariatschef med et tørklæde, og så var vi alle sammen blevet klogere. Det synes jeg, at det er lidt beskæmmende. Jeg savner, at man ikke argumenterer for, at de vedtægter, vi har, de kunne jo bare med en ganske lille tilføjelse åbne op for den der dejlige skuffe, som I snakker om. Men jeg savner altså også, at 100.000 medlemmer ikke er nok til at skabe kritisk masse. Er vi ikke kritiske nok eller hvad er der galt med os? Ud over noget, der hedder stordriftsfordele, så er der altså også noget, der hedder stordriftsulemper. Og dem ser vi demonstreret mange gange i disse år. Altså, at en stor supertanker er sværere at vende, og det er betydeligt sværere at etablere eller at drive et demokrati i denne større virksomhed med underliggende ak-

tieselskaber. Vi har allerede Arkitekternes Ejendomsselskab A/S, som jo er lidt uklart, hvad er vores beslutningskompetence der? Så jeg synes stadigvæk, at forslaget savner begrundelse, og jeg tror ikke, det er livsvigtigt for pensionskassen i det år der kommer, at det går over til den nye vedtægt. Og jeg tror heller ikke det er livsvigtigt for os andre at forhindre det, fordi vi kan jo formentligt godt leve med det. Altså, vi har en bestyrelse, som vi vælger og har tillid til. Så det der mangler nu, det er oplysning, og det er ikke nok at sige, at 80 % af det kommer fra EU. Altså, vi har stadigvæk vores selvstændighed. Tak.

Bjarne Rieckmann: Jeg vil gerne spørge Mette helt konkret. Når man skriver "kan" i stk. 2, er det så et velovervejet kan, altså har man tænkt over, hvad det indebærer? Er det fordi, man gerne vil åbne mulighed for, at man kan bruge pensionskassens midler til alt muligt andet end de formål, der står i vedtægten? Eller er det fordi man ikke er klar over, hvad det betyder? Det betyder jo ikke skal. Desværre, så er jeg sådan lidt chokeret, fordi jeg synes, begge forklaringer er - hvis det er en af dem, og det antager jeg - er ret rystende.

Jørgen Munck: Mette nævnte, at hovedfokus var de to ting, nemlig lave omkostninger og højt afkast. Som gennemgangen, specielt omkring regnskabet, også viser, så er der jo en tredje parameter, som er meget vigtig for os medlemmer, og det er lav risiko. I viste det også på nogle grafer, at det er der, hvor vi ligger godt, og det er en del af vores forretningsmodel, så jeg vil opfordre til, at man også i denne her diskussion har fokus på disse tre parametre, både højt afkast, lav risiko og lave omkostninger. Tak.

Karin Dalgaard: Jeg savner stadigvæk at få at vide, hvorfor må det ikke hedde eller hvorfor må det ikke være et formål at drive pensionskassevirksomhed, og hvad er formålet med at lave datterselskaber til en medlemsejet kasse, der er nogle ting. Jeg synes, vi stadigvæk ikke har fået nogen forklaring på.

Dirigenten: Jeg vil nu give ordet til Mette og gøre opmærksom på, at det jo er et forslag fra bestyrelsen, som det er bestyrelsens mulighed og som de har lagt frem. Så kan det bringes til afstemning, med mindre bestyrelsen beslutter sig for at komme med andre indvendinger mod deres eget forslag. Mette.

Formanden: Ja, for det første så vil jeg sige til Jørgen Munck, at du formulerede jo næsten, hvad jeg ville sige, men det har vi så ikke gjort godt nok. Vi troede, at det her var små ændringer til de bestemmelser, vi havde i forvejen. Det kan vi så forstå, at vi ikke har forklaret godt nok, at det er det, der faktisk er intentionen. Jeg vil gerne fortælle så helt nede på jorden to eksempler på ting, vi har oplevet, som vi ikke kan gøre med de vedtægter, vi har i dag. Det ene det er formueforvaltningen. Arkitektforbundets Konfliktkasse, som det hedder, den har i mange år stået og er blevet passet udmærket af pensionskassen, fordi de har nogle dygtige investeringsrådgivere. De har så bare sørget for, at vores penge de blev investeret på samme måde som pensionerne i øvrigt med lav risiko og højt afkast. For et par år siden blev der så indsat nogle nye regler, at det måtte pensionskassen ikke længere. For at pensionskassen skulle have lov til at lave formueforvaltning for f.eks. Arkitektforbundet, så krævede det, at man skulle etablere en anden måde at gøre det på og en mulighed var at lave fondsmægler-selskabet. Et meget lille eksempel fra hverdagen på noget, som vi synes var en naturlig opgave for pensionskassen, som vi altså ikke kan med de vedtægter, vi har i dag. En anden ting er, at der faktisk er en del medlemmer, som har spurgt os om, hvorfor vi dog ikke har ganske almindelig kapitalpension som en del af vores produktpakke, og lige præcis det er også noget, som vi ikke kan gøre med de vedtægter, vi har i dag. Jeg tror, at der kunne komme mange andre eksempler på noget, som vi helt bare nede på jorden i vores egen medlemskreds ikke kan gøre med de vedtægter, som vi har i dag. Det er den ene del af det.

Den anden del synes jeg jo så, at der er blevet forklaret grundigt nok, at vi mener, at selv 100.000 medlemmer og 80 milliarder, det er meget, men det er slet ikke meget i forhold til de rigtigt store spillere på markedet, og derfor så mener vi godt, at vi i samarbejde med andre

kunne nedbringe både udgifter og dermed også øge vores afkast. Jeg vil faktisk ikke bruge mere tid på det, men bede jer om, at vi får - det er måske dirigenten, som lige tager det.

Dirigenten: Jeg har en fornemmelse af, at der er brug for time-out her. Så jeg foreslår, at vi holder en pause på 15 minutter.

Pause

Formanden: Det var måske meget rart at få en pause og et glas rødvin, hvad? Så det er nu, vi skal stemme. Nej, bestyrelsen har selvfølgelig hørt på, hvad I har sagt, og vi kan til fulde forstå den bekymring, der også er kommet til vores opmærksomhed. Vi havde nok undervurderet den lille justering, som vi troede, at det måske var. Vi er enige om i bestyrelsen, at vi skal fremsætte det her forslag igen med nye formuleringer og bedre begrundet, og det går vi hjem og tager forslaget tilbage i værkstedet og så holder vi en ekstraordinær generalforsamling, som jeg selvfølgelig ikke kan sætte dato på nu, men som selvfølgelig skal blive meddelt i god tid, og derfor kommer der så heller ikke nogen afstemning af bestyrelsens forslag nu.

Benni Svenningsen: Mette, når I nu har fået et nyt fint forslag på plads, og det er så væsentlig en ting som ændring af en formålsparagraf, var det så ikke en ide at sende det til urafstemning?

Dirigenten: Det er vist meddelt, at vedtægterne i Arkitekternes Pensionskasse ikke hjemler mulighed for urafstemning om sådan et forslag.

Formanden: Jeg forstår også godt ønsket om urafstemning, og jeg kunne sådan set også godt selv have fundet på at sige det. Jeg tror faktisk, at jeg kom til at sige det, fordi uanset at vi alle sammen kan finde alle vores bedste venner og samle frygteligt mange fuldmagter og så sidde her og have en kamp om fuldmagter ved en ekstraordinær generalforsamling, så forstår jeg faktisk godt, at det er så væsentlig en ændring, og det er det jo også i andre tilfælde, når vi har noget til afstemning, at det kunne være en god ide, hvis vi i fællesskab arbejder på bedre mulighed for urafstemning fremover, så det er ikke noget, det er bare noget, der kommer til referat, at det tror jeg, at vi skal arbejde på, for det synes jeg faktisk er meget demokratisk, vi har, har jeg sagt, 8.000 medlemmer, og hvor mange sidder vi her og hvor mange vil komme til den ekstraordinære generalforsamling? Så det er hørt, dit forslag, men kan altså desværre ikke blive aktuel lige denne her.

Erling Andersson: Jeg synes, at der var en god ting, der blev sagt før, at de indlæg, der har været i dag på en eller anden måde bliver kommunikeret, og der synes jeg, det var nærliggende at henstille, at når man sender en ny dagsorden ud til en ekstraordinær generalforsamling, at man måske ligesom tager dem med.

Jørgen Thomsen: Altså, jeg blev lidt bekymret over Mette Carstads bemærkning lige før. Alle de indvendinger, der er kommet, har jeg hørt gående på indholdet af den foreslåede vedtægtsændring og ikke på formuleringer. Så hvis I bare sender en lidt fikser formulering ud, så er man jo lige vidt. Det er jo indholdet, der er blevet anfægtet. Som jeg har hørt det i hvert fald.

Bent Anker Nielsen: Jeg er enig med det, som du fremførte her, at det jo var indholdet, der var problemet. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at en vis accessorisk virksomhed, bortset fra salg af halstørklæder, nok kunne være nyttigt at have med inde, men jeg tror man skal specificere meget omhyggeligt, hvad det for typer af accessorisk virksomhed, der er tale om, og altså ikke bruge ord som bank, som jeg tror, vi alle sammen bliver en lille smule skræmt ved, og andre begreber af den art. Så jeg tror, at der hvor problemet er, det er i at formulere, som Jørgen Munck sagde, hvor lidt kan vi nøjes med af ændringer for, at I kan foretage jer de ud-

mærkede rimelige ting, som du har redegjort for. Og så skulle du måske tage ordet for at forklare, at det nok ikke er helt korrekt, at der ikke er mulighed for at lave kapitalpensioner i pensionskassen som den er, men jeg har ikke selv nogen, men sådan har jeg forstået det i hvert fald.

Kirsten Utoft: Er det muligt fra i dag her på mødet, at som et tillæg til den ekstraordinære generalforsamling at få en paragraf om urafstemning med til afstemning på den ekstraordinære generalforsamling?

Dirigenten: Svaret er ja, men det er jo bestyrelsen, der skal tage stilling til det.

Kirsten Utoft: Kan medlemmer komme med det forslag til den ekstraordinære generalforsamling, eller er det kun bestyrelsen, der kan komme med forslag til den ekstraordinære generalforsamling?

Dirigenten: Jeg mener til en ekstraordinær generalforsamling indkaldt af bestyrelsen, der er det bestyrelsens forslag, der bliver sendt ud.

Kirsten Utoft: Og det vil sige i den sammenhæng kan vi ikke lave den kobling. Det er først til næste generalforsamling, at vi kan få vedtægtsændring, så vi kan lave urafstemning?

Dirigenten: Efter min vurdering og efter forretningsordenen så er det et spørgsmål, der skal overlades til bestyrelsen at finde ud af, hvordan de kan håndtere også et forslag om at indføre en vedtægtsændring om urafstemning. En ekstraordinær generalforsamling indkaldt af bestyrelsen på foranledning af det punkt, der har været til behandling nu, overlades til bestyrelsen at begrunde nærmere og sende ud til en ekstraordinær generalforsamling.

Formanden: Ja, der lige et par enkelte kommentarer. Selvfølgelig er det indholdet det handler om. Undskyld hvis jeg nogle gange ikke får formuleret mig fuldstændigt 100 % præcist. Dirigenten svarede på alt det med vedtægtsændringen. Så var der et enkelt spørgsmål om, hvorfor det er, at vi ikke kan lave kapitalpension i dag, og det vil jeg meget nødt stille mig her og svare på. Er der en fra administrationen, som vil. Det vil Steen gerne.

Steen Ragn: Med frygt for at blive kaldt ordkløver, vi kan lave kapitalpensioner. Det står i vores regulativ. Det er kapitalopsparing. Der er forskel mellem de, desværre, det man kalder kapitalpensioner. Det hedder kapitalforsikringer, når det er inde i pensionskassen. Det hedder kapitalpensioner, når I går ned i banken. Den forskel, der er, det er, at det produkt, som en pensionskasse må tilbyde, der skal være et forsikringselement, fordi ellers driver vi jo bankvirksomhed, og det har vi ikke koncession til, så det må vi ikke. Altså, med andre ord skal vi f.eks. varetage medlemmer, der f.eks. hæver deres en eller anden engangssum, men ikke har brug for pengene lige nu, men godt kunne tænke sig dem forrentet godt som i pensionskassen på en langsigtet måde. Ja, så må vi faktisk ikke tilbyde medlemmerne den kapitalforvaltning. Det er nemlig bankvirksomhed og ikke pensionskassevirksomhed, så det er en begrænsning i det, vi rent faktisk møder af behov hos vores medlemmer.

Dirigenten: Må jeg foreslå, at vi lukker det her punkt nu og går videre til næste punkt på dagsordenen? Du har et... vil gerne have ordet til forretningsordenen.

Henri Bornstein: Du mangler, Ferdinandsen, at spørge om der er medlemmer, der har andre forslag. Det står i din dagsorden.

Dirigenten: Der er ikke rettidigt fremsendt andre medlemsforslag til behandling på denne her generalforsamling.

Henri Bornstein: Det skal altså være skriftligt fremover?

Dirigenten: Ja. Jeg vil gerne underholde ved at gå tilbage og bruge lidt tid på at læse op af vedtægterne, men jeg synes, at vi skal gå videre til næste punkt på dagsordenen. Det handler nemlig om forelæggelse og godkendelse af lønpolitik. Mette har ordet.

Ad pkt. 5. Forelæggelse og godkendelse af lønpolitik

Formanden: Det er et rigtigt spændende punkt. Efter Finanstilsynets regler, som trådte i kraft 1. januar 2011, er det generalforsamlingen, som skal godkende vores lønpolitik for bestyrelse, direktion og øvrige såkaldte risk takers, altså dem, som tager en finansiel risiko i vores pensionskasse. Sidste år fik I hele lønpolitikken til gennemgang, og det var meget grundigt, og der var nok nogle, der syntes, at det var lidt kedeligt, men det er altså Finanstilsynets regler, som vi overholder. Eftersom der i år ikke er de helt store ændringer i lønpolitikken, så vil vi så ikke gennemgå den samlede lønpolitik. Den kan man hente og har kunnet hele tiden på pensionskassens hjemmeside. Den 7. februar 2012 kom der en ny bekendtgørelse fra Finanstilsynet og en vejledning. Det har været nødvendigt at foretage nogle tilretninger, og jeg mener virkelig nogle ganske små tilretninger i den lønpolitik, vi havde. Altså, af administrativ karakter. Blandt andet har Finanstilsynet f.eks. ændret periodiseringen og overgået til et optjeningsprincip, og det har krævet en tilretning, og hvis I vil have nærmere forklaret, hvad det præcist betyder, så må vi spørge Åse om hjælp. Lønpolitikken behøver kun at omfatte bestyrelse, direktion og, som nævnt, risk takers. Men vi har vurderet, at vi gerne vil have transparens i Unipension og i Arkitekternes Pensionskasse omkring samtlige lønforhold, og derfor har vi besluttet, at vores lønpolitik ikke kun omfatter de pågældende, men alle medarbejdere i alle afdelinger i administrationen og selvfølgelig vil det også komme til at gælde i fondsmæglerselskabet.

Jeg indstiller, at lønpolitikken godkendes. Det var den, vi gennemgik sidste år, som kun har fået redaktionelle ændringer, og jeg vil ikke gennemgå hele lønpolitikken for jer. Så jeg har sådan set gået ud fra, at folk, som tænkte, hvad det var for nogle ændringer, tog en research på vores hjemmeside og hentede den lønpolitik. Der er mange, der spørger til det.

Bent Anker Nielsen: Jeg ville bare gerne spørge, om lønpolitikken også gælder i det her fondsmæglerselskab, som vi ikke har?

Karen Sahle: Ja, jeg kan ikke være den eneste, der er til stede her, som ikke ved, hvad det er for en lønpolitik, vi taler om. Og jeg vil meget gerne have, at vi kort får skitseret, hvad det går ud på.

Martin Dietz: Jeg forstod i forhold til det forrige forslag formålet i forhold til den vedtægtsændring, at man snakker om det der fondsmæglerforetagende. Er det noget, der er etableret eller er det noget, der forudsætter denne vedtægtsændring for at den formulering, der står under lønpolitikken giver mening?

Formanden: Undskyld, nej, jeg beklager dybt, jeg var i gang med at finde ud af, hvad der var det vigtige i lønpolitikken, jeg hørte ikke dit spørgsmål, Martin.

Martin Dietz: Det, jeg siger, det er, der er den der formulering omkring under lønpolitikken under fondsmæglerselskabet, men som jeg hørte dig gennemgå forslaget om formål, så var det at kunne foretage den type aktivitet, men i og med at formålet ikke er ændret, så går spørgsmålet: Har vi et fondsmæglerselskab, så giver det selvfølgelig mening, men hvis det er et selskab, der først oprettes i forbindelse med en vedtægtsændring, hvis den gennemføres, så giver den formulering ikke mening. Hvad gælder?

Formanden: Fondsmæglerselskabet er etableret 1. januar 2012. Og fondsmæglerselskabet var jo ikke en del af vedtægtsændringerne eller formålsændringerne. Fondsmæglerselskabet

har vi haft lov til at etablere med det eksisterende formål i pensionskassen. Og lønpolitikken gælder naturligvis også i fondsmæglerselskabet.

Henri Bornstein: Jeg har en kommentar til bilag 2 til lønpolitikken. Redegørelse om aflønning. Det fremgår der plus på side 54 i regnskabet, hvad bestyrelsens aflønning er. Jeg synes, det ville være passende, at bestyrelsen nedsatte sit samlede honorar enkeltvis med 35 % ihukommende og indrømmende, at det resultat, man har her, det er ikke godt nok.

Gyda Berling-Rasmussen: Bestyrelsen indstiller til godkendelse. Når jeg ser sådan en overskrift, så bliver jeg simpelthen bare så chokeret, fordi jeg tror, at det noget, jeg har fået at vide inden jeg dukker op herude og kan have undersøgt. Jeg aner det ikke. Jeg kan da ikke svare noget.

Formanden: Altså, ligesom årsrapporten heller ikke har været udsendt til medlemmerne, så har både årsrapport og lønpolitik samtidig med indkaldelsen er sendt ud, så har man haft mulighed for at hente det. Jeg har et eksemplar af lønpolitikken her, og jeg vil meget gerne sige, der er ikke noget kontroversielt i lønpolitikken. Vi ønsker transparens i Unipension og i Arkitekternes Pensionskasse og i fondsmæglerselskabet og i alle mulige andre administrationselskaber, men jeg vil meget gerne lige læse det overordnede princip i vores lønpolitik. Vi gennemgår kun det her, fordi Finanstilsynet har givet os pligt til at gennemgå det. Finanstilsynet har fundet på, at vi skal tage sådan et punkt op på vores generalforsamling, fordi der har været de her meget store sager og meget store bonusaflønninger i hele den finansielle sektor. Det er lige præcis derfor, at vi har – at I skal se denne her lønpolitik. Det er jo ikke sådan, at generalforsamlingen her i detaljer skal se, om man så for 10 % i tillæg, hvis man så også arbejder efter kl. 16.00 og 17.00 om eftermiddagen og sådan nogle ting. Men forklaringen på at vi har det her er altså, at der har været nogle meget store og meget uigennemsigtige bonusser i den finansielle sektor, og så er vi underlagt den samme begrænsning.

Jeg kan godt forstå, at der er nogen der tænker, hvorfor i alverden, når vi skal godkende det, får vi det så ikke, og det burde vi måske også have gjort, det er ligesom årsrapporten, de mest interesserede kan gå ind og hente den og kan se de her 4-5-6 sider, som lønpolitikken er. Der er ikke noget som helst kontroversielt i den, og den blev gennemgået i detaljer sidste år. Men jeg vil gerne læse det overordnede princip. Vil I høre det? Der er nok nogle, der synes, at det er kedeligt. De syntes i hvert fald, det var rigtig slemt sidste år at høre det hele. De overordnede principper for lønpolitikken er at arbejde hen mod, at medarbejdere i pensionskasserne i Unipension modtager en for tilsvarende selskaber sammenlignelig løn. Det gælder både for nuværende som for fremtidig ledelse og medarbejderstab i pensionskasserne i Unipension. Det her kan tilsendes eller læses af alle, som er interesseret.

Gyda Berling-Rasmussen: Problemet er, at jeg vidste ikke, at det skulle til godkendelse.

Formanden: Det stod i dagsordenen, så det er jo svært at sige, at du ikke vidste.

Dirigenten: Punkt, der hedder forslag fra bestyrelsen, forelæggelse og godkendelse af lønpolitik, punkt 5 på dagsordenen. Ad punkt 5. Forslag fra bestyrelsen om lønpolitik for pensionskassen. Der står under punkt 5 forelæggelse og godkendelse. OK?

Erling Andersson: Det er bare en bemærkning som før, at når bestyrelsen fremlægger et forslag til beslutning, kunne man vel forvente en lille essens af det sendt ud, og ikke at man skal slå op på noget, man ikke kan finde ud af og et kæmpe materiale?

Karen Sahle: Jeg synes bare, at det ville være yderst rimeligt, hvis man i en dagsorden efter punkterne henviste til, at der forefindes bilag på hjemmesiden, sådan og sådan. Så havde dette problem ikke været til stede.

Pernille Mølgaard Toft: Jeg kommer fra administrationen, og jeg vil bare gøre opmærksom på, at i den indkaldelse, I alle sammen har fået tilsendt, der står i/på tredje linje en direkte henvisning til en side på vores hjemmeside, hvor I kan downloade de forskellige dokumenter og der står: Årsrapport, forretningsorden, lønpolitik og referat fra sidste år.

Jørgen Munck: Ja undskyld, undskyld jeg tager ordet. Det har nok allerede været så længe det her. Jeg har læst den der lønpolitik, jeg har også læst det lovgrundlag, der ligger for det, og min eneste kommentar er, at man måske burde benytte sig af de der immaterielle incitamenter, såsom attraktiv arbejdsplads, korpsånd, osv., fordi så kan man nemlig få de dygtige medarbejdere til den rigtige pris uden at skulle hele tiden konkurrere med nogen, som man ikke ved hvem er.

Dirigenten: Med denne kommentar tror jeg, at jeg vil tillade mig at bringe det her lønpolitikspørgsmål til en afstemning. Og det er jo ikke en vedtægtsændring, så jeg vil bede om en håndsoprækning i retning af, er der nogen, der stemmer imod? Der var en. Er der nogen, der hverken stemmer for eller imod? Det er 15. Så vil jeg se, hvem der stemmer for. Der tror jeg allerede, at jeg på hænderne kan se, at forslaget er vedtaget.

Ad pkt. 6. Valg af bestyrelse

Og så går vi over til punktet, der hedder valg til bestyrelsen. Og i henhold til vedtægten er Cecilie Therese Hansen på valg, og bestyrelsen indstiller til genvalg. Det kan være, Therese skal rejse sig op, så man lige ved, hvem Therese er, inden man stemmer. Så vil jeg høre, hvem der kan stemme for, at Therese bliver genvalgt til bestyrelsen? Er der andre kandidater? Det var der ikke. Så vil jeg høre, hvem der kan stemme for, at Therese får genvalg til bestyrelsen? Det kommer nu. Tak. Hvem stemmer imod? Jeg tror, at vi må konstatere, at Therese er genvalgt til bestyrelsen.

Ad pkt. 7. Valg af revision

Og så er der valg af revision. Og bestyrelsen indstiller til genvalg af statsautoriseret revisor Lone Møller Olsen og statsautoriseret revisor Kasper Bruhn Udam fra Deloitte som henholdsvis revisor og revisorsuppleant. Hvem stemmer imod valg til revisor? Det er der ingen, der gør. Er der nogen, der undlader at stemme? Der er to, der undlader at stemme. Så jeg tror, at jeg som dirigent kan godkende valget som foreslået af bestyrelsen til revisor.

Ad pkt. 8. Sted for næste års generalforsamling

Og så er der et punkt, der hedder sted for næste generalforsamling, og der foreslås det afholdt i Aarhus. Jeg tror, at Mette lige gerne vil have ordet på den.

Formanden: Det, vi foreslår, det er, at det næste års ordinære generalforsamling finder sted i Aarhus. Det er fordi, vi nu i mange år i træk har holdt generalforsamlingen i København, og vi ved godt, at der kommer lidt færre til generalforsamling i Aarhus, det er ikke derfor. Men vi synes også, at de folk, som kommer på den anden side af Storebælt, skal have en chance for at deltage i generalforsamlingen uden at bruge så meget transport, så det foreslår vi til næste år holder generalforsamlingen i Aarhus. Vi holder så en ekstraordinær generalforsamling og den tror jeg, at vi holder her i København, fordi det er vel en naturlig forlængelse af diskussionen af dette møde.

Dirigenten: Yes, og det mener jeg ikke er et punkt til afstemning. Det er vel bare en konstatering, som I har haft lejlighed til at kommentere.

Ad pkt. 9. Eventuelt

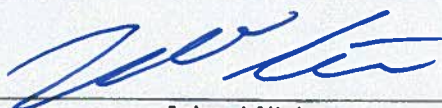
Dirigenten: Så vil jeg gå over til Eventuelt og høre, om der er nogen bemærkninger til Eventuelt. Og jeg slår hårdt ned på dem, der fortsætter en diskussion fra tidligere punkter. Punkter til Eventuelt? Du havde et.

Ole Bjørn Petersen: Jeg er medlem af bestyrelsen og har været det et par år. Og jeg vil godt sige jer tak for den diskussion, vi har haft i aften, fordi det har været fantastisk for en gang skyld ikke at skulle diskutere boliger, men at snakke om alt muligt andet. Det var den ene ting.

Så er der en ting, jeg godt lige vil nævne. Det er, at man kunne - af de indlæg der har været i aften - få det indtryk at være med i bestyrelsen er simpelthen, altså, jeg behøver ikke at lave andet. Jeg tjener så mange penge, så det er jo en guldandet ting at være med i bestyrelsen. Jeg lavede et Excel-ark for to år siden, hvor jeg prøvede at føre de timer, jeg brugte på de ordinære bestyrelsesmøder, så var der de fælles bestyrelsesmøder, så var der transport frem og tilbage, så var der forberedelse. Til hvert møde får man en A4-mappe fyldt med papirer. Værsgo og forbered. Da der var gået et halvt år, og min timeløn sank og sank, så tænkte jeg: Det er vist ligegyldigt det her. Det er et filantropisk foretagende, så hvis man vil være medlem af bestyrelsen, og jeg vil gerne opfordre jer til at stille op, når nu der bliver plads igen, men lad være med at tro, at det er guldandet. Det er det ikke. Tak.

Dirigenten: Det var lige før jeg havde grebet ind mod det her under Eventuelt, men OK. Er der andre bemærkninger under Eventuelt. Det er der ikke. Så vil jeg sige, at denne generalforsamling er slut. Og tak for god ro og orden.

Gentofte 10. maj 2012

Johnni Nielsen
(referent)

Ib Ferdinandsen
(dirigent)